

รายงานการเงินแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

กรมบัญชีกลาง
กระทรวงการคลัง

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๑๐.๔/๕๗๓๕

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

กระทรวงการคลัง ขอเสนอรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองแล้ว ตามหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๒๙/๐๔๕๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ มาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี และเสนอรัฐสภา ตามนัยมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองบัญชีภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๖๕๒๒

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๒๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ baccount@cgd.go.th

ด้านที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๓๐๐๐ ต่อ ๖๕๒๒

ที่ กค ๐๔๑๐.๔/ ๕๗๓๕

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางขอเสนอรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓) ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองแล้ว ตามหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๒๙/๐๔๕๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งกระทรวงการคลัง จะต้องเสนอรายงานดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภา ตามนัยมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แสดงฐานะการเงินของรัฐบาล ณ วันสิ้นปีงบประมาณ และผลการดำเนินงานทางการเงินของรัฐบาลในระหว่างปี สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย งบแสดงผล การดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ ซึ่งจัดทำตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ สำหรับบัญชีการเงินแผ่นดินที่ใช้หลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) ตามที่คณะรัฐมนตรี มีมติรับทราบ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ ยกเว้นงบกระแสเงินสดและรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ ซึ่งใช้เกณฑ์เงินสด

๒. ขอบเขตของข้อมูลในรายงาน

รายงานการเงิน	ขอบเขตของข้อมูลในรายงาน
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน	ครอบคลุมรายได้และค่าใช้จ่ายของรัฐบาล รายการหลัก คือ รายได้แผ่นดิน และรายจ่ายจากเงินงบประมาณที่เกิดขึ้นในระหว่างปีตามเกณฑ์เงินสด และปรับปรุงรายการตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ
งบแสดงฐานะการเงิน	ครอบคลุมถึงเงินคงคลัง สินทรัพย์ และหนี้สินรายการสำคัญของรัฐบาล ได้แก่ ที่ดินราชพัสดุ เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ เงินกู้แผ่นดิน และกิจการอื่น ๆ รวมถึง รายการค้างรับค้างจ่ายของรัฐบาล ซึ่งรับรู้ตามหลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	ครอบคลุมถึงรายการเคลื่อนไหวระหว่างปีของบัญชีทุน รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดของเงินลงทุน และส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน
งบกระแสเงินสด	ครอบคลุมเงินสดรับและเงินสดจ่ายระหว่างปี แยกตามกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ๓ ประเภท คือ การดำเนินงาน การลงทุน การจัดหาเงิน
รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ	ครอบคลุมรายรับและรายจ่ายเงินคงคลัง ซึ่งรับรู้ตามเกณฑ์เงินสดที่เกิดขึ้นระหว่างปี แยกเป็นเงินในงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินกู้ของรัฐบาล และเงินนอกงบประมาณอื่น ๆ ที่อยู่ในเงินคงคลัง

๓. งบแสดง...

๓. งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๒

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๓	๒๕๖๒	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้				
รายได้แผ่นดินจากหน่วยงาน (หักถอนคืนรายได้)	๒,๑๙๐,๘๕๗.๐๔	๒,๓๗๐,๒๖๘.๖๐	(๑๗๙,๔๑๑.๕๖)	(๗.๕๗)
เงินนำส่งกำไรและเงินปันผลของแผ่นดิน	๑๘๘,๘๖๐.๗๔	๑๖๙,๑๕๙.๔๙	๑๙,๗๐๑.๒๕	๑๑.๖๕
รวมรายได้แผ่นดิน	๒,๓๗๙,๗๑๗.๗๘	๒,๕๓๙,๔๒๘.๐๙	(๑๕๙,๗๑๐.๓๑)	(๖.๒๙)
รายได้อื่น	๑๘๔,๖๗๔.๘๗	๑๓๖,๗๙๘.๒๘	๔๗,๘๗๖.๕๙	๓๕.๐๐
รวมรายได้	๒,๕๖๔,๓๙๒.๖๕	๒,๖๗๖,๒๒๖.๓๗	(๑๑๑,๘๓๓.๗๒)	(๔.๑๘)
ค่าใช้จ่าย				
รายจ่ายจากเงินงบประมาณจากหน่วยงาน	๓,๐๖๐,๓๐๗.๔๓	๒,๙๗๓,๙๐๓.๒๐	๘๖,๔๐๔.๒๓	๒.๙๑
ค่าใช้จ่ายตามมาตราการของรัฐ	๒๕,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๒๕,๐๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ				
- เพื่อการพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ	๒,๙๐๑.๖๐	๓,๙๗๓.๑๘	(๑,๐๗๑.๕๘)	(๒๖.๙๗)
- เพื่อแก้ปัญหา COVID 19	๓๓๙,๐๗๒.๑๓	๐.๐๐	๓๓๙,๐๗๒.๑๓	๑๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่ายอื่น	๗๕,๕๓๘.๕๗	๔๓,๓๕๗.๓๗	๓๒,๑๘๑.๒๐	๗๔.๒๒
รวมค่าใช้จ่าย	๓,๕๐๒,๘๑๙.๗๓	๓,๐๒๑,๒๓๓.๗๕	๔๘๑,๕๘๕.๙๘	๑๕.๙๔
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(๙๓๘,๔๒๗.๐๘)	(๓๔๕,๐๐๗.๓๘)	(๕๙๓,๔๑๙.๗๐)	๑๗๒.๐๐

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน เป็นรายงานการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของรัฐบาลที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายระหว่างปีตามเกณฑ์เงินสด และปรับปรุงรายการตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑ รายได้

รัฐบาลมีรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒,๕๖๔,๓๙๒.๖๕ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑๑,๘๓๓.๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๘ ประกอบด้วย รายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) รายได้แผ่นดินรวมทั้งสิ้น จำนวน ๒,๓๗๙,๗๑๗.๗๘ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๕๙,๗๑๐.๓๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๙ ประกอบด้วย

- รายได้แผ่นดินจากหน่วยงาน (หักถอนคืนรายได้) ซึ่งเป็นรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและอื่น ๆ หักถอนคืนรายได้ คงเหลือเงินรายได้แผ่นดิน จำนวน ๒,๑๙๐,๘๕๗.๐๔ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๗๙,๔๑๑.๕๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๗ ประกอบด้วย รายได้ภาษีทางตรง ภาษีการขายทั่วไป ภาษีการขายเฉพาะ และภาษีสินค้าเข้า - ออก

- เงินนำส่งกำไรและเงินปันผลของแผ่นดิน จำนวน ๑๘๘,๘๖๐.๗๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๙,๗๐๑.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๕ ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล การท่าเรือแห่งประเทศไทย และธนาคารออมสิน เป็นต้น

(๒) รายได้อื่น จำนวน ๑๘๔,๖๗๔.๘๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๗,๘๗๖.๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐๐ ประกอบด้วย รายได้เงินนอกงบประมาณ ส่วนเกินมูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย และรายได้ค่าธรรมเนียมการให้กู้ยืมและค้ำประกัน

๓.๒ ค่าใช้จ่าย

รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น จำนวน ๓,๕๐๒,๘๘๙.๗๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๘๑,๕๘๕.๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙๔ ประกอบด้วย รายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) รายจ่ายจากเงินงบประมาณจากหน่วยงาน จำนวน ๓,๐๖๐,๓๐๗.๔๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๘๖,๔๐๔.๒๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๑ โดยส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายจากงบกลาง งบอุดหนุน และงบบุคคลากร

(๒) ค่าใช้จ่ายตามมาตราการของรัฐ จำนวน ๒๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งจำนวน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายจากเงินทุนสำรองจ่ายตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๕ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตราการของรัฐช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

(๓) ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วยรายการ ดังนี้

- ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ จำนวน ๒,๙๐๑.๖๐ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๐๗๑.๕๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๙๗ ได้แก่ เงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาาระบบบริหารจัดการน้ำ เงินอุดหนุนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงการพื้นฐาน (DPL) และเงินอุดหนุนเพื่อการก่อสร้างทางสายหลักระยะที่ ๒ (ADB)

- ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อแก้ปัญหา COVID 19 จำนวน ๓๓๙,๐๗๒.๑๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งจำนวน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เป็นค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(๔) ค่าใช้จ่ายอื่น จำนวน ๗๕,๕๓๘.๕๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓๒,๑๘๑.๒๐ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๔.๒๒ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน และรายการยุบหลอมเหรียญกษาปณ์ รวมทั้งมีรายการปรับปรุงผลขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วของเงินลงทุน และขาดทุนจากการไถ่ถอนก่อนกำหนดเพิ่มขึ้น

๓.๓ รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ จำนวน ๙๓๘,๔๒๗.๐๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕๙๓,๔๑๙.๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๗๒.๐๐ เกิดจากการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้

๔. งบแสดงฐานะการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๒

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๓	๒๕๖๒	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน	๘๑๒,๓๕๙.๙๔	๖๕๓,๒๔๔.๑๒	๑๕๙,๑๑๕.๘๒	๒๔.๓๖
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	๗,๑๓๙,๓๑๕.๐๕	๗,๑๘๔,๖๕๗.๐๒	(๔๕,๓๔๑.๙๗)	(๐.๖๓)
รวมสินทรัพย์	๗,๙๕๑,๖๗๔.๙๙	๗,๘๓๗,๙๐๑.๑๔	๑๑๓,๗๗๓.๘๕	๑.๔๕
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน	๑,๔๓๒,๕๕๐.๔๙	๙๑๒,๗๓๓.๗๔	๕๑๙,๘๑๖.๗๕	๕๖.๙๕
หนี้สินไม่หมุนเวียน	๖,๐๐๑,๔๘๔.๕๗	๕,๓๕๗,๖๘๘.๔๘	๖๔๓,๘๓๕.๙๙	๑๒.๐๒
รวมหนี้สิน	๗,๔๓๔,๐๓๕.๐๖	๖,๒๗๐,๔๒๒.๒๒	๑,๑๖๓,๖๑๒.๘๔	๑๘.๕๖
สินทรัพย์สุทธิ	๕๑๗,๖๔๐.๐๓	๑,๕๖๗,๕๑๘.๙๒	(๑,๐๔๙,๘๗๘.๘๙)	(๖๖.๙๘)
ทุน	๔,๐๐๙,๖๐๗.๘๙	๔,๐๐๙,๖๐๗.๘๙	๐.๐๐	๐.๐๐
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	(๓,๔๗๐,๔๐๙.๗๗)	(๒,๕๓๓,๘๒๒.๐๗)	(๙๓๘,๔๒๒.๗๐)	๓๗.๐๖
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิ	(๒๑,๕๖๓.๐๙)	๘๙,๘๘๓.๑๐	(๑๑๑,๔๔๖.๑๙)	(๑๒๓.๙๙)
รวม สินทรัพย์สุทธิ	๕๑๗,๖๔๐.๐๓	๑,๕๖๗,๕๑๘.๙๒	(๑,๐๔๙,๘๗๘.๘๙)	(๖๖.๙๘)
รวม หนี้สิน และสินทรัพย์สุทธิ	๗,๙๕๑,๖๗๔.๙๙	๗,๘๓๗,๙๐๑.๑๔	๑๑๓,๗๗๓.๘๕	๑.๔๕

งบแสดง...

งบแสดงฐานะการเงิน เป็นรายงานการเงินที่แสดงฐานะการเงินเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และสินทรัพย์สุทธิ หรือส่วนทุนของรัฐบาล ณ วันที่จัดทำรายงาน รวมถึงรายการค้างรับ ค้างจ่ายของรัฐบาล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ สินทรัพย์

รัฐบาลมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗,๙๕๑,๖๗๔.๙๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑๓,๗๗๓.๘๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๕ ประกอบด้วย รายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน ๘๑๒,๓๕๙.๙๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๕๙,๑๑๕.๘๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓๖ เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นและลดลงของรายการสินทรัพย์หมุนเวียน ดังนี้

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ จำนวน ๗๓,๙๕๖.๖๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๖ เนื่องจากมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณเพิ่มขึ้น

- ลูกหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๙๔๗.๘๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๑ เนื่องจากส่วนราชการเบิกเงินทดรองราชการ - เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในระหว่างที่ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณรายจ่าย และรายได้ค้างรับจากหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภายนอกลดลง

- เงินให้กู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น จำนวน ๓,๔๑๔.๒๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๙ เนื่องจากมีเงินให้กู้ยืมระยะยาวที่จะถึงกำหนดชำระคืนภายในหนึ่งปีเพิ่มขึ้น

- รายได้รัฐบาลค้างรับเพิ่มขึ้น จำนวน ๗๙,๖๑๖.๗๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘๔.๙๓ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐนำเงินรายได้แผ่นดินส่งคลังไม่ทันภายในปีงบประมาณ แต่จะนำส่งเงินเมื่อขึ้นปีงบประมาณใหม่

- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๓๐.๒๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๙๐ เนื่องจากดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้น เกิดจากรัฐบาลออกจำหน่ายตั๋วเงินคลังเพิ่มขึ้น

(๒) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน ๗,๑๓๙,๓๑๕.๐๕ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๕,๓๔๑.๙๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๓ เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นและลดลงของรายการสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ดังนี้

- เงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมายเพิ่มขึ้นจำนวน ๕๐,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๕ กำหนดให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่ง โดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไป ในโอกาสแรก

- ลูกหนี้เงินทดรองราชการระยะยาวเพิ่มขึ้น จำนวน ๐.๓๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ เนื่องจากส่วนราชการเบิกเงินเพื่อสำรองเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ พ.ศ. ๒๕๖๒

- เงินให้กู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น จำนวน ๓๗,๗๘๘.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๔ เนื่องจากให้รัฐวิสาหกิจกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้น ได้แก่ การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย การรถไฟแห่งประเทศไทย และกรุงเทพมหานคร

- เงินลงทุนลดลง จำนวน ๑๓๓,๑๓๑.๒๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๓ เนื่องจากจำหน่ายหุ้นบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อลดสัดส่วนการถือหุ้นให้ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ จำนวน ๒,๑๐๙.๑๔ ล้านบาท จำหน่ายหุ้นบริษัท หินอ่อน จำกัด ทั้งจำนวน ๙๗.๓๓ ล้านบาท ซื้อหุ้นเพิ่มทุนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จำนวน ๙,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท ปรับปรุงมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดระยะยาวให้เป็นมูลค่ายุติธรรมเพื่อให้เป็นไปตามราคาตลาด แสดงในรายการกำไร/(ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น (Unrealized Gain/(loss)) โดยปรับมูลค่าลดลง จำนวน ๑๓๙,๙๑๖.๔๗ ล้านบาท ลดมูลค่าที่ตราไว้ของหน่วยลงทุนกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย จำนวน ๘.๔๑ ล้านบาท จำหน่ายเงินลงทุนทั่วไป จำนวน ๐.๙๒ ล้านบาท และได้รับหุ้นเพิ่มจากนิติเหตุ จำนวน ๑.๐๐ ล้านบาท

๔.๒ หนี้สิน

รัฐบาลมีหนี้สินและภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น จำนวน ๗,๔๓๔,๐๓๔.๙๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๑๖๓,๖๕๒.๗๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๖ ประกอบด้วยรายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) หนี้สินหมุนเวียน จำนวน ๑,๔๓๒,๕๕๐.๔๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕๑๙,๘๑๖.๗๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๙๕ เนื่องจากรัฐบาลมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากการจำหน่ายตั๋วเงินคลังเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และเพื่อการบริหารหนี้เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีเพิ่มขึ้น

(๒) หนี้สินไม่หมุนเวียน จำนวน ๖,๐๐๑,๔๘๔.๔๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖๔๓,๘๓๕.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๒ เนื่องจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลเงินงบประมาณเพิ่มขึ้น และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการกู้เงินภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๓ สินทรัพย์สุทธิ

รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิหรือส่วนทุน ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๕๑๗,๖๔๐.๐๓ ล้านบาท สินทรัพย์สุทธิลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๐๔๙,๘๗๘.๘๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๙๘ เป็นผลจาก

(๑) การดำเนินงานประจำปีที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งส่งผลต่อบัญชีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม (ขาดทุนสะสมเพิ่มขึ้น) จำนวน ๙๓๘,๔๒๗.๐๘ ล้านบาท ปรับปรุงรายได้และค่าใช้จ่ายของปีก่อนเข้าบัญชีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมที่ส่งผลให้ขาดทุนสะสมลดลง จำนวน ๔.๓๘ ล้านบาท ส่งผลให้รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม (ขาดทุนสะสมเพิ่มขึ้น) จำนวน ๙๓๘,๔๒๒.๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐๖

(๒) ปรับปรุงรายการกำไร/(ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น (Unrealized Gain/(loss)) ลดลงสุทธิ จำนวน ๑๑๑,๔๕๖.๑๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒๓.๙๙ ซึ่งเกิดจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดระยะยาวลดลงตามมูลค่ายุติธรรม จำนวน ๑๓๙,๙๑๖.๔๗ ล้านบาท หักด้วยขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน จำนวน ๒๘,๔๖๐.๒๘ ล้านบาท

๕. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๒

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการเคลื่อนไหว	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๓	๒๕๖๒	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์สุทธิ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ก่อนปรับปรุง	๑,๕๖๗,๕๑๘.๙๒	๑,๘๐๔,๖๓๔.๙๙	(๒๓๗,๑๑๖.๐๗)	(๑๓.๑๔)
ปรับปรุงรายได้และค่าใช้จ่ายของปีก่อน	๔.๓๘	(๕๑๖.๕๘)	๕๒๐.๙๖	(๑๐๐.๘๕)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ หลังปรับปรุง	๑,๕๖๗,๕๒๓.๓๐	๑,๘๐๔,๑๑๘.๔๑	(๒๓๖,๕๙๕.๑๑)	(๑๓.๑๑)
การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี ๒๕๖๓				
ส่วนเกินจากการตีราคาที่ดินราชพัสดุเพิ่มขึ้น	-	๑๕๕,๓๔๑.๔๙	(๑๕๕,๓๔๑.๔๙)	(๑๐๐.๐๐)
รายการปรับปรุงจากการโอนทรัพย์สินและหนี้สินของโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ให้กรุงเทพมหานคร	-	๔,๑๑๙.๖๑	(๔,๑๑๙.๖๑)	(๑๐๐.๐๐)
ผลจากการดำเนินงานประจำปีที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย	(๙๓๘,๔๒๗.๐๘)	(๓๕๕,๐๐๗.๓๘)	(๕๙๓,๔๑๙.๗๐)	๑๗๒.๐๐
ปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมเกิดผลขาดทุน	(๑๑๑,๔๕๖.๑๙)	(๕๐,๐๕๓.๒๑)	(๖๑,๔๐๒.๙๘)	๑๒๒.๖๘
สินทรัพย์สุทธิ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓	๕๑๗,๖๔๐.๐๓	๑,๕๖๗,๕๑๘.๙๒	(๑,๐๔๙,๘๗๘.๘๙)	(๖๖.๙๘)

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน เป็นรายงานที่แสดงถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน เพื่อแสดงถึงรายการเคลื่อนไหวระหว่างปีของบัญชีทุน รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดของเงินลงทุน และส่วนเกินทุนจากการตีราคา ดังนี้

รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิรวมทั้งสิ้น จำนวน ๕๑๗,๖๔๐.๐๓ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๐๔๙,๘๗๘.๘๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๙๘ เป็นผลจาก

- ปรับปรุงรายได้และค่าใช้จ่ายของปีก่อนเข้าบัญชีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมที่ส่งผลให้ขาดทุนสะสมลดลง จำนวน ๔.๓๘ ล้านบาท

- การดำเนินงานประจำปีที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งส่งผลต่อบัญชีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม (ขาดทุนสะสมเพิ่มขึ้น) จำนวน ๙๓๘,๔๒๗.๐๘ ล้านบาท

- ปรับปรุงรายการกำไร/(ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น (Unrealized Gain/(loss)) ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดระยะยาว เพื่อแสดงมูลค่ายุติธรรมส่งผลให้เกิดผลขาดทุน จำนวน ๑๑๑,๔๕๖.๑๙ ล้านบาท

๖. งบกระแสเงินสด

งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๒

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๓	๒๕๖๒	จำนวนเงิน	ร้อยละ
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
เงินสดรับ	๓,๓๖๑,๘๓๔.๒๗	๓,๒๗๐,๗๗๖.๖๕	๙๑,๐๕๗.๖๒	๒.๗๘
เงินสดจ่าย	๓,๙๗๔,๙๔๐.๙๓	๓,๕๐๘,๘๙๙.๖๘	๕๖๖,๐๕๑.๒๕	๑๓.๒๘
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	(๖๑๓,๑๐๖.๖๖)	(๒๓๘,๑๒๓.๐๓)	(๓๗๕,๙๘๓.๖๓)	๑๕๗.๔๗
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดรับ	๘๗๘.๖๔	-	-	๑๐๐.๐๐
เงินสดจ่าย	๙,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐.๑๐	๖,๙๙๙.๙๐	๓๔๙.๙๘
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	(๘,๑๒๑.๓๖)	(๒,๐๐๐.๑๐)	(๖,๑๒๑.๒๖)	๓๐๖.๐๕
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับ	๑,๓๒๖,๓๓๗.๖๗	๑,๐๖๔,๘๖๗.๘๗	๒๖๑,๔๖๙.๘๐	๒๔.๕๕
เงินสดจ่าย	๖๓๑,๑๕๓.๐๑	๙๓๑,๙๗๑.๖๒	(๓๐๐,๘๑๘.๖๑)	(๓๒.๒๘)
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	๖๙๕,๑๘๔.๖๖	๑๓๒,๘๙๖.๒๕	๕๖๒,๒๘๘.๔๑	๔๒๓.๑๐
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	๗๓,๙๕๖.๖๔	(๑๐๗,๒๒๖.๘๘)	๑๘๑,๑๘๓.๕๒	๑๖๘.๙๗
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันต้นงวด	๕๓๗,๔๒๔.๖๙	๖๔๔,๖๕๑.๕๗	(๑๐๗,๒๒๖.๘๘)	(๑๖.๖๓)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันปลายงวด	๖๑๑,๓๘๑.๓๓	๕๓๗,๔๒๔.๖๙	๗๓,๙๕๖.๖๔	๑๓.๗๖

งบกระแสเงินสด เป็นรายงานการเงินที่แสดงการเคลื่อนไหวของกระแสเงินสดของรัฐบาล ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง แสดงข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสดของรัฐบาล (เงินคงคลัง เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย เงินฝากธนาคารกรุงไทย) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๖.๑ กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน เงินสดจ่ายมากกว่าเงินสดรับ จำนวน ๖๑๓,๑๐๖.๖๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓๗๕,๙๘๓.๖๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕๗.๔๗ ประกอบด้วย รายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) เงินสดรับ จำนวน ๓,๓๖๑,๘๓๔.๒๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๙๑,๐๕๗.๖๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๘ เกิดจากได้รับรายได้แผ่นดิน (หักถอนคืนรายได้) ลดลง จำนวน ๒๓๔,๒๘๓.๗๒ ล้านบาท รับชำระคืนเงินให้รัฐวิสาหกิจที่ยืมต่อลดลง จำนวน ๙๗,๑๕๒.๐๐ ล้านบาท จากเงินรับฝากและอื่น ๆ เพิ่มขึ้น จำนวน ๔๒๒,๔๙๓.๓๔ ล้านบาท

(๒) เงินสดจ่าย จำนวน ๓,๙๗๔,๙๔๐.๙๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕๖๖,๐๕๑.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๘ เนื่องจากจ่ายจากเงินงบประมาณ (หักเบิกเกินส่งคืน) เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๕๘,๒๗๒.๑๖ ล้านบาท จ่ายจากเงินทุนสำรองจ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท จ่ายเงินให้รัฐวิสาหกิจที่ยืมต่อลดลง จำนวน ๑๕,๑๐๖.๓๕ ล้านบาท จ่ายคืนเงินรับฝากและอื่น ๆ เพิ่มขึ้น จำนวน ๒๙๗,๘๗๕.๔๔ ล้านบาท

๖.๒ กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน เงินสดจ่ายมากกว่าเงินสดรับ จำนวน ๘,๑๒๑.๓๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖,๑๒๑.๒๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐๖.๐๕ ประกอบด้วย

(๑) เงินสดรับ...

(๑) เงินสดรับ จำนวน ๘๗๘.๖๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งจำนวน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการจำหน่ายเงินลงทุนของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒๗๘.๘๕ ล้านบาท บริษัท หินอ่อน จำกัด จำนวน ๓๐๒.๕๐ ล้านบาท ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒๙๖.๒๑ ล้านบาท และเงินลงทุนหน่วยงานอื่น จำนวน ๑.๐๘ ล้านบาท

(๒) เงินสดจ่าย จำนวน ๙,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖,๙๙๙.๙๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๔๙.๙๘ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการซื้อหุ้นเพิ่มทุน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย จำนวน ๙,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท

๖.๓ กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน เงินสดรับมากกว่าเงินสดจ่าย จำนวน ๖๙๕,๑๘๔.๖๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕๖๒,๒๘๘.๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๒๓.๑๐ ประกอบด้วย รายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) เงินสดรับ จำนวน ๑,๓๒๖,๓๓๗.๖๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒๖๑,๔๖๙.๘๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๕ เนื่องจากกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ประจำปีงบประมาณเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๑๙,๔๐๑.๐๕ ล้านบาท เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (สำหรับเบิกจ่ายกันเหลือมปี) จำนวน ๑๑๐,๕๐๗.๑๑ ล้านบาท เงินกู้เพื่อรองรับ ภาระหนี้รายจ่ายสูงกว่ารายได้ จำนวน ๒๑๘,๖๖๖.๐๔ ล้านบาท เงินกู้เพื่อบริหารหนี้ จำนวน ๕๙,๘๕๑.๒๒ ล้านบาท และเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้และเงินกู้อื่น ๆ ลดลง จำนวน ๒๔๖,๙๕๕.๖๒ ล้านบาท

(๒) เงินสดจ่าย จำนวน ๖๓๑,๑๕๓.๐๑ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓๐๐,๘๑๘.๖๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒๘ เนื่องจากจ่ายชำระหนี้เงินกู้ลดลง จำนวน ๓๐๐,๒๐๗.๔๘ ล้านบาท และจ่ายดอกเบี้ยลดลง จำนวน ๖๑๑.๑๓ ล้านบาท

๖.๔ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันปลายงวด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๗๓,๙๕๖.๖๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๖

๗. รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๒

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๓	๒๕๖๒	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ				
๑. รายได้แผ่นดิน	๒,๓๖๗,๕๑๙.๙๘	๒,๖๐๑,๘๐๓.๗๐	(๒๓๔,๒๘๓.๗๒)	(๙.๐๐)
๒. เงินกู้	๘๑๑,๗๙๐.๗๖	๓๖๓,๒๑๖.๕๖	๔๔๘,๕๗๔.๒๐	๑๒๓.๕๐
๓. เงินนอกงบประมาณ	๙๐๕,๒๓๙.๐๑	๔๘๑,๘๖๗.๐๓	๔๒๓,๓๗๑.๙๘	๘๗.๘๖
รวมรายรับ	๔,๐๘๔,๕๔๙.๗๕	๓,๔๔๖,๘๘๗.๒๙	๖๓๗,๖๖๒.๔๖	๑๘.๕๐
รายจ่าย				
๔. รายจ่ายเงินในงบประมาณ	๒,๗๙๓,๘๗๓.๙๙	๒,๖๖๗,๗๑๗.๕๔	๑๒๖,๑๕๖.๔๕	๔.๗๓
๕. รายจ่ายจากเงินทุนสำรองจ่าย	๒๕,๐๐๐.๐๐	-	๒๕,๐๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
๖. รายจ่ายเงินนอกงบประมาณ	๑,๒๐๖,๕๖๖.๕๒	๘๙๙,๖๕๑.๐๗	๓๐๖,๘๗๕.๔๕	๓๔.๑๑
รวมรายจ่าย	๔,๐๒๕,๔๓๙.๕๑	๓,๕๖๗,๓๖๘.๖๑	๔๕๘,๐๓๓.๙๐	๑๒.๘๔
รายรับสูง (ต่ำ) กว่ารายจ่าย	๕๙,๑๑๐.๒๔	(๑๒๐,๔๘๑.๓๒)	๑๗๙,๖๓๐.๕๖	๑๔๙.๐๙

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ เป็นรายงานที่แสดงการรับจ่ายเงินคงคลัง ตามเกณฑ์เงินสด เพื่อแสดงรายรับ รายจ่าย ที่เกี่ยวข้องกับรายได้แผ่นดิน เงินกู้ เงินนอกงบประมาณ เงินงบประมาณ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) รายรับ จำนวน ๔,๐๘๔,๕๔๙.๗๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖๓๗,๖๖๒.๔๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๐ เนื่องจากได้รับเงินรายได้แผ่นดิน (หักถอนคืนรายได้) ลดลง จำนวน ๒๓๔,๒๘๓.๗๒ ล้านบาท เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๒๙,๙๐๘.๑๖ ล้านบาท เงินกู้เพื่อรองรับกรณีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ จำนวน ๒๑๘,๖๖๖.๐๔ ล้านบาท และจากเงินรับฝากและอื่น ๆ เพิ่มขึ้น จำนวน ๔๒๓,๓๗๑.๙๘ ล้านบาท

(๒) รายจ่าย จำนวน ๔,๐๒๕,๔๐๐.๕๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๕๘,๐๓๑.๙๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๔ เนื่องจากรายจ่ายจากเงินงบประมาณ (หักเบิกเกินส่งคืน) เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๒๖,๑๕๖.๔๕ ล้านบาท รายจ่ายจากเงินทุนสำรองจ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท และจ่ายคืนเงินรับฝากและอื่น ๆ เพิ่มขึ้น จำนวน ๓๐๖,๘๗๕.๔๕ ล้านบาท

(๓) รายรับสูง (ต่ำ) กว่ารายจ่าย จำนวน ๕๙,๑๔๙.๒๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๗๙,๖๓๐.๕๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔๙.๐๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๓๐.

(นายกฤษฎา จินะวิจารณ์)
ปลัดกระทรวงการคลัง

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะรัฐมนตรี

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินของรัฐบาลไทย ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดินรวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการเงินแผ่นดิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563 ได้จัดทำตามหลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินที่กระทรวงการคลังกำหนด ในสาระสำคัญ

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอ และเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบรายงานการเงินต่อไปนี้
ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิได้แสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไปในกรณีต่อไปนี้แต่อย่างใด

ก. หลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดินข้อ 1
ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) ที่ใช้ในการจัดทำรายงานการเงิน
แผ่นดินที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยกระทรวงการคลังเห็นว่ารายงานการเงินแผ่นดินดังกล่าวได้ให้
สาระสำคัญของรายการที่แสดงในรายงานการเงินไว้ครบถ้วนแล้วเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของรัฐบาล
ดังนั้น รายงานการเงินแผ่นดินอาจไม่เหมาะสมในการใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น

ข. การบริหารหนี้สาธารณะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดินข้อ 31
ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับสัดส่วนหนี้สาธารณะ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 ที่สามารถบริหารหนี้สาธารณะได้ตาม
สัดส่วนที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐประกาศกำหนดเพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ
ซึ่งเป็นสัดส่วนที่กำหนดตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อรายงานการเงินแผ่นดิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินเหล่านี้ตามหลักเกณฑ์ในการ
จัดทำรายงานการเงินแผ่นดินที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหาร
พิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง
อันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถ
ในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์
การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกหรือ
หยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินแผ่นดินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้ อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินแผ่นดินจากการใช้รายงานการเงินแผ่นดินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ในรายงานการเงินแผ่นดิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อเป็นเกณฑ์ ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่

ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินแผ่นดิน หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้ต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นายประจักษ์ บุญยัง)

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวกนิษฐา ศิริวัฒน์ระกูล)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 3

รัฐบาลไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

		(หน่วย : บาท)	
	หมายเหตุ	2563	2562
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3	611,381,324,743.79	537,424,686,411.59
ลูกหนี้ระยะสั้น	4	22,568,311,952.66	20,570,416,982.16
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	5	55,188,485,487.37	51,774,217,991.06
รายได้รัฐบาลค้างรับ	6	122,669,994,134.39	43,053,247,966.85
ดอกเบียจ่ายล่วงหน้า	7	542,711,209.44	412,682,690.29
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		9,116,078.24	8,869,013.28
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		812,359,943,605.89	653,244,121,055.23
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมาย	8	50,000,000,000.00	-
ลูกหนี้เงินทดรองราชการระยะยาว	9	2,097,582,338.60	2,097,271,338.60
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	10	267,678,277,063.09	229,889,286,269.08
เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม	11	1,738,560,392,572.62	1,763,514,760,313.39
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม	12	116,913,649,894.72	117,010,985,643.82
เงินลงทุนระยะยาว	13	257,854,025,413.20	365,933,589,019.18
ที่ดินราชพัสดุ	14	4,706,211,125,146.00	4,706,211,125,146.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		7,139,315,052,428.23	7,184,657,017,730.07
รวมสินทรัพย์		7,951,674,996,034.12	7,837,901,138,785.30

หมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินแผ่นดินนี้

รัฐบาลไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	2563	2562
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	15 64,217,164,736.82	68,488,608,430.00
เงินรับฝาก	16 452,393,631,346.46	393,888,048,126.23
เงินกู้ยืมระยะสั้น	17 393,133,000,000.00	82,182,058,637.59
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	18 521,594,427,914.71	367,397,183,050.81
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	19 1,212,270,335.00	777,839,482.61
รวมหนี้สินหมุนเวียน	<u>1,432,550,494,332.99</u>	<u>912,733,737,727.24</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะยาว	20 6,001,484,471,825.55	5,357,648,480,835.13
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	<u>6,001,484,471,825.55</u>	<u>5,357,648,480,835.13</u>
รวมหนี้สิน	<u>7,434,034,966,158.54</u>	<u>6,270,382,218,562.37</u>
สินทรัพย์สุทธิ	<u>517,640,029,875.58</u>	<u>1,567,518,920,222.93</u>
สินทรัพย์สุทธิ		
ทุน	21 4,009,607,892,649.54	4,009,607,892,649.54
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	22 (3,470,404,771,704.66)	(2,531,982,067,122.13)
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิ	13.1 (21,563,091,069.30)	89,893,094,695.52
รวมสินทรัพย์สุทธิ	<u>517,640,029,875.58</u>	<u>1,567,518,920,222.93</u>

หมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินแผ่นดินนี้

No.

.....
(นายกฤษฎา จินะวิจารณ์)
ปลัดกระทรวงการคลัง

.....
(นายประภาศ คงเอียด)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

รัฐบาลไทย
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

		(หน่วย : บาท)	
	หมายเหตุ	2563	2562
รายได้			
รายได้แผ่นดินจากหน่วยงาน		2,650,914,583,967.24	2,845,405,038,585.27
เงินนำส่งกำไรและเงินปันผลของแผ่นดิน		188,860,743,969.65	169,159,490,111.33
หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง		(460,057,546,200.56)	(475,136,435,317.71)
รวมรายได้แผ่นดิน	23	2,379,717,781,736.33	2,539,428,093,378.89
ส่วนเกินกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย		16,514,328,332.21	14,779,989,728.87
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน		-	1,136,985,914.57
รายได้อื่น	24	168,160,542,142.71	120,881,297,375.35
รวมรายได้		2,564,392,652,211.25	2,676,226,366,397.68
ค่าใช้จ่าย			
รายจ่ายจากเงินงบประมาณจากหน่วยงาน		2,916,185,847,949.24	2,829,168,583,624.10
หัก เงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน		(8,708,884,412.52)	(6,351,539,468.23)
		2,907,476,963,536.72	2,822,817,044,155.87
ดอกเบี้ยจ่ายในประเทศและต่างประเทศ		152,346,540,284.41	150,651,466,068.05
ค่าธรรมเนียมเงินกู้		483,930,538.56	434,690,491.48
รวมรายจ่ายจากเงินงบประมาณ	25	3,060,307,434,359.69	2,973,903,200,715.40
ค่าใช้จ่ายตามมาตรการของรัฐ	26	25,000,000,000.00	-
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย		2,910,335,397.52	2,904,389,359.37
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	27	341,973,732,000.71	3,973,176,409.75
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน		1,390,110,202.76	-
ค่าใช้จ่ายอื่น	28	71,238,118,404.16	40,452,982,575.32
รวมค่าใช้จ่าย		3,502,819,730,364.84	3,021,233,749,059.84
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(938,427,078,153.59)	(345,007,382,662.16)

หมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินแผ่นดินนี้

No.
.....
(นายกฤษฎา จินะวิจารณ์)
ปลัดกระทรวงการคลัง

.....
(นายประภาศ คงเอียด)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

รัฐบาลไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

				(หน่วย : บาท)
	หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	องค์ประกอบอื่นของ สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
				รวมสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 ตามที่รายงานไว้เดิม		3,855,266,403,228.58	(2,190,577,717,507.26)	139,946,307,154.31
รายการปรับปรุงรายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมต้นงวด	22	-	(5,676,785.19)	-
ผลสะสมของการแก้ไขข้อผิดพลาดงวดก่อน	22	-	(510,905,492.48)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 หลังการปรับปรุง		3,855,266,403,228.58	(2,191,094,299,784.93)	139,946,307,154.31
การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2562				
ส่วนเกินทุนจากการปรับมูลค่าที่ดินราชพัสดุ	21	154,341,489,420.96	-	-
รายการปรับปรุงจากการโอนทรัพย์สินและหนี้สินของโครงการ รถไฟฟ้าสายสีเขียวของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ให้กับกรุงเทพมหานคร	22	-	4,119,615,324.96	-
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	22	-	(345,007,382,662.16)	-
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิ	13.1	-	-	(50,053,212,458.79)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562		4,009,607,892,649.54	(2,531,982,067,122.13)	89,893,094,695.52

หมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินแผ่นดินนี้

รัฐบาลไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

				(หน่วย : บาท)
	หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 ตามที่รายงานไว้เดิม		4,009,607,892,649.54	(2,531,982,067,122.13)	89,893,094,695.52
รายการปรับปรุงรายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมต้นงวด	22	-	(10,964.00)	-
ผลสะสมของการแก้ไขข้อผิดพลาดงวดก่อน	22	-	4,384,535.06	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 หลังการปรับปรุง		<u>4,009,607,892,649.54</u>	<u>(2,531,977,693,551.07)</u>	<u>89,893,094,695.52</u>
การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2563				1,567,523,293,793.99
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	22	-	(938,427,078,153.59)	-
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิ	13.1	-	-	(111,456,185,764.82)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563		<u><u>4,009,607,892,649.54</u></u>	<u><u>(3,470,404,771,704.66)</u></u>	<u><u>21,563,091,069.30</u></u>

หมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินแผ่นดินนี้

รัฐบาลไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

	หมายเหตุ	2563	(หน่วย : บาท) 2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
เงินสดรับ:			
จากรายได้แผ่นดิน			
ภาษีทางตรง		933,439,899,184.14	1,101,534,976,083.89
ภาษีการขายทั่วไป		808,789,980,046.35	825,924,100,011.94
ภาษีการขายเฉพาะ		579,168,382,565.90	644,449,246,494.75
ภาษีสินค้าขาเข้า-ออก		89,976,417,915.30	104,243,233,745.47
ภาษีลักษณะการอนุญาต		56,197,608,905.08	49,623,046,346.15
การขายสิ่งของและบริการ		20,572,682,527.57	22,681,952,959.21
รัฐพาณิชย์		188,860,848,969.65	169,162,629,411.33
รายได้อื่น		39,570,931,118.46	42,748,338,014.88
หัก ถอนคืนรายได้แผ่นดิน		(349,056,766,477.05)	(358,563,820,860.71)
		<u>2,367,519,984,755.40</u>	<u>2,601,803,702,206.91</u>
รับชำระคืนเงินให้รัฐวิสาหกิจกู้ยืมต่อ		89,953,913,273.16	187,105,922,565.18
รับเงินรับฝาก		902,422,440,790.77	480,839,626,691.88
รับคืนเงินทดรองราชการ		1,937,931,212.00	1,025,754,744.82
อื่น ๆ		-	1,649,107.02
รวมเงินสดรับ		<u>3,361,834,270,031.33</u>	<u>3,270,776,655,315.81</u>
เงินสดจ่าย:			
จากเงินงบประมาณ			
งบบุคลากร		612,983,864,955.53	610,491,604,660.57
งบลงทุน		372,066,059,532.17	374,313,965,185.21
งบดำเนินงาน		146,856,374,066.03	168,265,663,730.69
งบอุดหนุน		470,593,482,832.38	385,897,299,768.80
งบรายจ่ายอื่น		436,462,084,505.11	447,282,128,824.74
งบกลาง		577,150,972,635.63	469,232,676,039.56
หัก เบิกเกินส่งคืน		(8,708,884,412.52)	(6,351,539,468.23)
		<u>2,607,403,954,114.33</u>	<u>2,449,131,798,741.34</u>
จ่ายจากเงินทุนสำรองจ่าย		25,000,000,000.00	-
จ่ายเงินให้รัฐวิสาหกิจกู้ยืมต่อ		145,010,460,580.10	160,116,812,386.65
จ่ายคืนเงินรับฝาก		1,180,584,702,432.92	893,598,766,719.64
จ่ายเงินทดรองราชการ		16,344,874,161.68	6,052,289,423.36
อื่น ๆ		596,939,751.98	16,232.00
รวมเงินสดจ่าย		<u>3,974,940,931,041.01</u>	<u>3,508,899,683,502.99</u>
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน		<u>(613,106,661,009.68)</u>	<u>(238,123,028,187.18)</u>

รัฐบาลไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

	2563	2562
(หน่วย : บาท)		
หมายเหตุ		
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดรับ:		
จากการขายเงินลงทุน	878,638,611.27	-
เงินสดจ่าย:		
จากการซื้อเงินลงทุน	8,999,999,989.80	2,000,100,000.00
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	<u>(8,121,361,378.53)</u>	<u>(2,000,100,000.00)</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดรับ:		
จากเงินกู้เพื่อชดเชยขาดดุลงบประมาณประจำปี	482,617,606,314.51	363,216,555,940.88
จากเงินกู้เพื่อชดเชยขาดดุลงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2562 (สำหรับเบิกจ่ายกันเหลือในปี)	110,507,113,510.63	-
จากเงินกู้เพื่อรองรับกรณีรายจ่ายสูงกว่ารายได้	218,666,035,500.98	-
จากเงินกู้เพื่อบริหารหนี้	59,851,216,646.00	-
จากเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้	453,652,561,398.64	690,224,655,833.56
จากเงินกู้อื่น ๆ	-	10,149,420,206.65
จากเงินอุดหนุนอื่น	1,043,141,019.44	1,277,236,781.69
รวมเงินสดรับ	<u>1,326,337,674,390.20</u>	<u>1,064,867,868,762.78</u>
เงินสดจ่าย:		
งบชำระหนี้	186,470,036,744.90	216,585,644,517.95
ชำระคืนเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้	442,752,129,156.15	712,844,000,000.00
จ่ายดอกเบี้ย	1,930,847,768.74	2,541,979,316.73
รวมเงินสดจ่าย	<u>631,153,013,669.79</u>	<u>931,971,623,834.68</u>
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	<u>695,184,660,720.41</u>	<u>132,896,244,928.10</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น/(ลดลง) สุทธิ	<u>73,956,638,332.20</u>	<u>(107,226,883,259.08)</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันต้นงวด	<u>537,424,686,411.59</u>	<u>644,651,569,670.67</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันปลายงวด 3	<u>611,381,324,743.79</u>	<u>537,424,686,411.59</u>

หมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินแผ่นดินนี้

หมายเหตุ: งบกระแสเงินสด เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของรัฐบาลไทย

เงินสด หมายถึง เงินคงคลัง เงินฝากธนาคารกรุงไทยของกรมบัญชีกลางและสำนักงานคลังจังหวัด เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย
ของรัฐบาล เงินฝากธนาคารอื่น ๆ ที่เปิดไว้เพื่อเก็บเงินเข้าคลัง รวมทั้งเงินสด ณ กรมธนารักษ์

รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่เท่ากันหรือใกล้เคียง
มูลค่าเดิม ซึ่งความแตกต่างในมูลค่าดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญ

รัฐบาลไทย

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2563

รายการ :	หมายเหตุ	หน่วย : บาท	
		2563	2562
1. รายได้แผ่นดิน		2,367,519,984,755.40	2,601,803,702,206.91
1.1 รายได้ภาษีอากร		2,467,572,288,616.77	2,725,774,602,682.20
1.2 รายได้จากการขายสิ่งของและบริการ		20,572,682,527.57	22,681,952,959.21
1.3 รายได้รัฐพาณิชย์		188,860,848,969.65	169,162,629,411.33
1.4 รายได้อื่น		39,570,931,118.46	42,748,338,014.88
1.5 หัก ถอนคืนรายได้แผ่นดิน		(349,056,766,477.05)	(358,563,820,860.71)
2. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล		811,790,755,326.12	363,216,555,940.88
2.1 งบประมาณ		482,617,606,314.51	363,216,555,940.88
2.2 งบประมาณ พ.ศ. 2562 (สำหรับเบิกจ่ายเหลือมปี)		110,507,113,510.63	-
2.3 เพื่อรองรับกรณีรายจ่ายสูงกว่ารายได้		218,666,035,500.98	-
3. เงินนอกงบประมาณ		905,239,010,614.04	481,867,030,543.72
3.1 เงินรับฝากของรัฐบาล		903,301,079,402.04	480,839,626,691.88
3.2 เงินทรองราชการ		1,937,931,212.00	1,025,754,744.82
3.3 อื่น ๆ		-	1,649,107.02
รวมรายรับ		<u>4,084,549,750,695.56</u>	<u>3,446,887,288,691.51</u>
รายจ่าย :			
4. รายจ่ายเงินในงบประมาณ		2,793,873,990,859.23	2,667,717,543,259.29
4.1 รายจ่ายงบบุคลากร		612,983,864,955.53	610,491,604,660.57
4.2 รายจ่ายงบลงทุน		372,066,059,532.17	374,313,965,185.21
4.3 รายจ่ายงบดำเนินงาน		146,856,374,066.03	168,265,663,730.69
4.4 รายจ่ายงบอุดหนุน		470,593,482,832.38	385,897,299,768.80
4.5 รายจ่ายงบรายจ่ายอื่น		436,462,084,505.11	450,630,426,014.08
4.6 รายจ่ายงบกลาง		577,150,972,635.63	469,232,676,039.56
4.7 รายจ่ายงบชำระหนี้		186,470,036,744.90	215,237,447,328.61
4.8 หัก เบิกเกินส่งคืน		(8,708,884,412.52)	(6,351,539,468.23)
5. รายจ่ายจากเงินทุนสำรองจ่าย		25,000,000,000.00	-
6. รายจ่ายเงินนอกงบประมาณ		1,206,526,516,336.38	899,651,072,375.00
6.1 เงินรับฝากของรัฐบาล		1,189,584,702,422.72	893,598,766,719.64
6.2 เงินทรองราชการ		16,344,874,161.68	6,052,289,423.36
6.3 อื่น ๆ		596,939,751.98	16,232.00
รวมรายจ่าย		<u>4,025,400,507,195.61</u>	<u>3,567,368,615,634.29</u>
รายรับสูง (ต่ำ) กว่ารายจ่าย	33	<u>59,149,243,499.95</u>	<u>(120,481,326,942.78)</u>

หมายเหตุ: รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ เป็นการรายงานเฉพาะการรับและการจ่ายเงินคงคลังของรัฐบาลในรอบระยะเวลาการรายงาน การเพิ่มขึ้นของเงินคงคลังเกิดจากการจัดเก็บรายได้แผ่นดิน เงินกู้ และเงินนอกงบประมาณ และการลดลงของเงินคงคลังเกิดจากการจ่ายเงินงบประมาณ รายจ่ายจากเงินทุนสำรองจ่าย และการจ่ายเงินนอกงบประมาณ

รัฐบาลไทย

หมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

หมายเหตุที่ 1 - หลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน

1.1 เกณฑ์ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน

การจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 โดยรายงานการเงินแผ่นดินจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีการเงินแผ่นดิน และมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งใช้หลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2552 โดยใช้ข้อมูลบัญชีชุดรัฐบาลเป็นหลักในการจัดทำ แสดงการรับจ่ายเงินคงคลังของรัฐบาลเป็นหลัก และรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายที่มีการรับและจ่ายเงินสด รวมทั้งรายการค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้ค้างรับ ปรับเพิ่มเติมด้วยรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาลที่ไม่มีการรับจ่ายเงินสด โดยใช้เกณฑ์ราคาทุนในการวัดมูลค่า เว้นแต่จะได้เปิดเผยไว้เฉพาะเรื่องในนโยบายการบัญชี

รายงานการเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน

1.2 ขอบเขตของข้อมูลในรายงาน

รายงานการเงินแผ่นดินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลบัญชีที่กรมบัญชีกลางประมวลมาจากการรับ - จ่ายเงินที่หน่วยงานของรัฐบันทึกเข้ามาในระบบ GFMS เป็นหลักในการจัดทำ โดยมีแนวทางการจัดทำ คือ

(1) ใช้ข้อมูลบัญชีจากชุดรัฐบาลที่แสดงการรับจ่ายเงินคงคลังของรัฐบาลเป็นหลัก ซึ่งครอบคลุมถึงรายการที่เกิดจากรายได้แผ่นดิน เงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานของรัฐฝากไว้กับกระทรวงการคลัง

(2) รวบรวมข้อมูลที่มีสาระสำคัญเฉพาะสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาลมาปรับในบัญชีชุดรัฐบาล โดยข้อมูลเหล่านี้มาจากส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สาธารณะ ข้อมูลเกี่ยวกับเงินลงทุนของรัฐบาล ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ เป็นต้น

1.3 หน่วยงานที่เสนอรายงาน

รายงานการเงินแผ่นดินนี้เป็นการแสดงรายการทางการเงินที่เกิดจากรายการ หรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีผลต่อฐานะการเงินของรัฐบาล รายการดังกล่าวแสดงรวมไว้ในรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานที่เสนอรายงานในรายงานการเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย รายงานการเงินชุดรัฐบาลซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลาง ในฐานะหน่วยงานกลางที่ดูแลเงินคงคลังของประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงรายการที่เกิดจากรายได้แผ่นดิน เงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานของรัฐฝากไว้กับกระทรวงการคลัง และรวมข้อมูลบางส่วนของส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาลเฉพาะสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นของรัฐบาล ได้แก่ ที่ดินราชพัสดุที่อยู่ในความดูแลของกรมธนารักษ์ เงินลงทุนที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และเงินกู้แผ่นดินซึ่งอยู่ในความดูแลของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

หมายเหตุที่ 2 - สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้แผ่นดิน เป็นรายได้ที่รัฐบาลได้รับจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งทำหน้าที่จัดเก็บรายได้แทนรัฐบาล บันทึกรับรู้เมื่อหน่วยงานที่จัดเก็บได้รับรายได้ โดยแสดงรายการรายได้แผ่นดินในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และเปิดเผยประเภทของรายได้แผ่นดินไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน

รายได้อื่น บันทึกรับรู้เมื่อเกิดรายได้นั้น โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของรายได้ และสามารถวัดมูลค่าของรายการดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

รายจ่ายจากเงินงบประมาณ เป็นจำนวนเงินที่รัฐบาลได้จัดสรรให้แก่หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี บันทึกรับรู้เมื่อมีการจ่ายเงินหรือในปีที่มีการตั้งงบประมาณขอใช้โดยแสดงรายการดังกล่าวในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และเปิดเผยรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน

ค่าใช้จ่ายอื่น บันทึกรับรู้เมื่อเกิดค่าใช้จ่ายนั้น โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของค่าใช้จ่ายและสามารถวัดมูลค่าของรายการดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเงินลงทุน เงินให้กู้ และเงินกู้ของรัฐบาล บันทึกรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.2 ลูกหนี้ระยะสั้น

ลูกหนี้ระยะสั้น ประกอบด้วย ลูกหนี้จากส่วนราชการและบุคคลอื่น ลูกหนี้ส่วนราชการเป็นเงินทดรองราชการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องที่ส่วนราชการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว และรอการขอใช้คืนตามที่ระเบียบกำหนด ลูกหนี้บุคคลอื่นเป็นรายได้แผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณที่มีการนำส่งคลังแล้วซึ่งเป็นเช็คที่ยังเรียกเก็บเงินไม่ได้ และรอการเรียกเก็บ

2.3 รายได้รัฐบาลค้างรับ

รายได้รัฐบาลค้างรับเป็นรายได้แผ่นดินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บแทนรัฐบาลภายในปีงบประมาณ แต่ยังไม่ได้นำเงินส่งคลังได้ทันภายในวันสิ้นปีงบประมาณ

2.4 ลูกหนี้เงินทดรองราชการระยะยาว

ลูกหนี้เงินทดรองราชการระยะยาวเป็นเงินทดรองราชการที่ส่วนราชการได้รับจากรัฐบาล ไม่ว่าจะป็นเงินทดรองราชการที่ได้รับเพื่อสำรองเป็นค่าใช้จ่ายปลีกล้อยในการปฏิบัติราชการตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการ พ.ศ. 2562 ซึ่งส่วนราชการจะต้องนำส่งคืนคลังเมื่อหมดความจำเป็นต้องใช้หรือยุบเลิกหน่วยงาน หรือเงินทดรองราชการที่ได้รับเพื่อนำไปใช้จ่ายก่อนตามวัตถุประสงค์เฉพาะ บันทึกรับรู้ลูกหนี้เงินทดรองราชการเมื่อได้จ่ายเงิน

2.5 เงินให้กู้

เงินให้กู้เป็นเงินที่รัฐบาลให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจกู้ยืมต่อจากเงินที่รัฐบาลกู้ เป็นเงินให้กู้ตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กู้มาเพื่อใช้จ่ายลงทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และส่วนหนึ่งเกิดจากการที่รัฐบาลชำระหนี้แทนรัฐวิสาหกิจและตั้งรัฐวิสาหกิจเป็นลูกหนี้ รวมถึงเงินที่โอนให้กองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ

เพื่อนำไปบริหารให้เกิดดอกผลและนำไปสมทบชำระดอกเบี้ยพันธบัตร จำแนกเป็นเงินให้กู้ระยะสั้นและเงินให้กู้ระยะยาว ที่มีกำหนดชำระคืนเกิน 1 ปี

2.6 เงินลงทุน

เงินลงทุนเป็นสินทรัพย์ที่รัฐบาลมีไว้เพื่อเพิ่มความมั่นคงให้กับรัฐบาล ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของส่วนแบ่งที่จะได้รับ ในรูปของราคาที่สูงขึ้น หรือในรูปของประโยชน์อย่างอื่นที่รัฐบาลได้รับ

เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ ทั้งกิจการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะและบริษัทที่รัฐบาลมีสัดส่วนการถือครองส่วนหุ้นในกิจการตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ใช้มูลค่าของเงินลงทุนที่แสดงตามวิธีส่วนได้เสีย ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เป็นราคาทุน

2.6.1 เงินลงทุนระยะยาวในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด ประเภทหลักทรัพย์เพื่อขาย แสดงตามมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน ผลต่างของราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนบันทึกในรายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุน เป็นรายการแยกต่างหากในงบแสดงฐานะการเงินในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ซึ่งตั้งพักไว้จนกระทั่งได้จำหน่ายหลักทรัพย์จึงจะรับรู้ผลต่างนั้นในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

2.6.2 เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดซึ่งจัดประเภทเป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน

2.6.3 เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุนที่จัดประเภทเป็นเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุมและเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม แสดงตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน

กรณีหน่วยงานจำหน่ายเงินลงทุนชนิดเดียวกันออกไปบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่าย คำนวณโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก โดยต้องบันทึกกลับรายการบัญชีทุกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนที่จำหน่ายเพื่อรับรู้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

2.7 ที่ดินราชพัสดุ

ที่ดินราชพัสดุ เป็นที่ดินของทางราชการตามกฎหมายเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ บันทึกรับรู้ ณ วันที่ได้มาแสดงราคาทุน หรือราคาประเมิน และปรับมูลค่าที่ดินตามราคาประเมินที่กรมธนารักษ์ประกาศใช้

2.8 เงินรับฝาก

เงินรับฝากเป็นเงินที่กระทรวงการคลังหรือรัฐบาลรับฝากไว้จากหน่วยงานของรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อาจเป็นเงินนอกงบประมาณประเภทเงินฝาก เงินมัดจำประกันสัญญา หรือเงินอื่นใดซึ่งจะต้องจ่ายคืนให้เมื่อหน่วยงานผู้ฝากขอเบิก บันทึกรับรู้เป็นหนี้สินเมื่อได้รับเงินจนกว่าจะมีการจ่ายคืน

2.9 เงินกู้ระยะสั้น

เงินกู้ระยะสั้นเป็นหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยซึ่งเกิดจากการกู้ยืมของรัฐบาลที่จะถึงกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี รายการหลักเป็นตัวเงินคลัง แสดงรายการตามมูลค่าสุทธิตามมูลค่าหน้าตั๋วที่จะต้องชำระคืนเมื่อครบกำหนดไถ่ถอนหักด้วยส่วนลด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน ส่วนลดที่ถูกหักไว้ถือเป็นดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้า ซึ่งเป็นบัญชีปรับมูลค่าตัวเงินคลังและทยอยรับรู้เป็นดอกเบี้ยจ่ายตลอดอายุของตัวเงินคลัง

2.10 เงินกู้ระยะยาว

เงินกู้ระยะยาวเป็นหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยซึ่งเกิดจากการกู้ยืมของรัฐบาล โดยมีกำหนดชำระคืนเกิน 1 ปี รายการหลักเป็นพันธบัตรรัฐบาลซึ่งแสดงตามมูลค่าสุทธิของพันธบัตรตามมูลค่าที่ตราไว้บวกส่วนเกินหรือหักส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตร ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน

2.11 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

การบันทึกรายการครั้งแรกของรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

ณ วันสิ้นงวดสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน รายการที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศ แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย สิ้นทรัพย์แปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนถ่วงเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ ณ สิ้นวันทำการ หนี้สินแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนถ่วงเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์ขาย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ ณ สิ้นวันทำการ

กำไรขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย โดยแสดงไว้ภายใต้รายการกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน

หมายเหตุที่ 3 - เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

		(หน่วย : บาท)	
	หมายเหตุ	2563	2562
เงินสดในมือ	3.1	2,400,248,321.84	3,161,594,175.75
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย	3.2	597,288,501,329.42	523,231,721,165.89
เงินฝากสถาบันการเงิน	3.3	11,692,575,092.53	11,031,371,069.95
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		<u>611,381,324,743.79</u>	<u>537,424,686,411.59</u>

หมายเหตุที่ 3.1 เงินสดในมือ

เงินสดในมือ จำนวน 2,400,248,321.84 บาท ประกอบด้วย

		(หน่วย : บาท)	
		2563	2562
เงินสด ณ กรมธนารักษ์		1,509,051,053.92	1,385,797,182.45
เช็คฝากรอเรียกเก็บ		891,197,267.92	1,775,796,993.30
รวม เงินสดในมือ (หมายเหตุที่ 33.1)		<u>2,400,248,321.84</u>	<u>3,161,594,175.75</u>

๗

หมายเหตุที่ 3.2 เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 597,288,501,329.42 บาท ประกอบด้วย

(หน่วย : บาท)

	2563	2562
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย – เงินคงคลัง (หมายเหตุที่ 33.1)	558,011,509,208.11	498,762,123,876.83
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยจากเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF1)	3,018,145,267.57	2,399,194,441.97
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยจากเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF3)	3,804,152,522.78	3,017,609,475.11
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยจากเงินกู้เพื่อการบริหารหนี้	28,219,771,079.01	15,355,987,937.66
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยจากเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ไทยเข้มแข็ง	4,234,923,251.95	3,696,805,434.32
รวม เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย	597,288,501,329.42	523,231,721,165.89

- เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย – เงินคงคลัง จำนวน 558,011,509,208.11 บาท เป็นบัญชีเงินฝากกระแสรายวันที่กระทรวงการคลังเปิดบัญชีไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังเพื่อฝากเงินของรัฐบาลที่มีไว้เพื่อการใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและจ่ายเงินนอกงบประมาณที่เป็นภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายคืนตามคำขอ ได้แก่ เงินฝากของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

- เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยจากเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF1) จำนวน 3,018,145,267.57 บาท เป็นเงินฝากของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะที่เปิดบัญชีไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อรับเงินที่ได้จากการกู้เงิน รวมทั้งการปรับโครงสร้างหนี้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541

- เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยจากเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF3) จำนวน 3,804,152,522.78 บาท เป็นเงินฝากของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะที่เปิดบัญชีไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อรับเงินที่ได้จากการกู้เงิน รวมทั้งการปรับโครงสร้างหนี้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะเวลาที่สอง พ.ศ. 2545

- เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยจากเงินกู้เพื่อการบริหารหนี้ จำนวน 28,219,771,079.01 บาท เป็นเงินฝากของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะที่เปิดบัญชีไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารหนี้

- เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยจากเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ไทยเข้มแข็ง จำนวน 4,234,923,251.95 บาท เป็นเงินฝากของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะที่เปิดบัญชีไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อรับเงินที่ได้จากการกู้เงิน เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้สำหรับโครงการตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง พ.ศ. 2555 ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2552

หมายเหตุที่ 3.3 เงินฝากสถาบันการเงิน

เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 11,692,575,092.53 บาท ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินฝากธนาคารกรุงไทยของกรมบัญชีกลาง	7,001,152,706.75	6,029,136,872.27
เงินฝากธนาคารกรุงไทยของสำนักงานคลังจังหวัด	4,691,422,385.78	5,002,234,197.68
รวม เงินฝากสถาบันการเงิน (หมายเหตุที่ 33.1)	11,692,575,092.53	11,031,371,069.95

- เงินฝากธนาคารกรุงไทยของกรมบัญชีกลาง จำนวน 7,001,152,706.75 บาท เป็นบัญชีที่เปิดไว้ให้หน่วยงานของรัฐในส่วนกลางนำเงินที่ต้องส่งหรือฝากคลังมาฝากเข้าบัญชีก่อนโอนไปเข้าบัญชีเงินคลัง

- เงินฝากธนาคารกรุงไทยของสำนักงานคลังจังหวัด จำนวน 4,691,422,385.78 บาท เป็นบัญชีที่เปิดไว้ให้หน่วยงานของรัฐในส่วนภูมิภาคนำเงินที่ต้องส่งหรือฝากคลังมาฝากเข้าบัญชีก่อนโอนไปเข้าบัญชีเงินคลัง

หมายเหตุที่ 4 – ลูกหนี้ระยะสั้น

		(หน่วย : บาท)	
	หมายเหตุ	2563	2562
ลูกหนี้เงินตราของราชการ	4.1	14,831,838,355.29	11,874,329,195.70
รายได้ค้างรับ – หน่วยงานภาครัฐ	4.2	1,132,579,826.19	1,453,220,701.13
รายได้ค้างรับ – หน่วยงานภายนอก	4.3	6,603,893,771.18	7,242,867,085.33
รวม ลูกหนี้ระยะสั้น		22,568,311,952.66	20,570,416,982.16

หมายเหตุที่ 4.1 ลูกหนี้เงินตราของราชการ จำนวน 14,831,838,355.29 บาท เป็นเงินที่ส่วนราชการเบิกจากคลังไปใช้จ่ายก่อน และรอเบิกเงินกู้หรือเงินงบประมาณมาชดใช้คืนในภายหลัง ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินตราของราชการ – เพื่อโครงการเงินกู้จากต่างประเทศ	6,945,131.09	6,945,131.09
เงินตราของราชการ – เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ	13,638,793,526.35	10,483,730,960.66
เงินตราของราชการ – เพื่อหน่วยงานในต่างประเทศ	54,432,947.76	70,696,103.95
เงินตราของราชการอื่น	1,131,666,750.09	1,312,957,000.00
รวม ลูกหนี้เงินตราของราชการ	14,831,838,355.29	11,874,329,195.70

๗

เงินทรองราชการ - เพื่อโครงการเงินกู้จากต่างประเทศ จำนวน 6,945,131.09 บาท เป็นเงินที่ส่วนราชการขอเบิกไปใช้จ่ายตามข้อผูกพันในการกู้เงินจากต่างประเทศ ในกรณีที่การกู้เงินนั้นมีเงื่อนไขกำหนดให้ผู้ต้องทรองจ่ายเงินไปก่อนแล้ว จึงขอเบิกเงินกู้ชุดใช้คืนในภายหลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทรองราชการ เพื่อรองจ่ายตามข้อผูกพันในการกู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยส่วนราชการดังต่อไปนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	6,945,131.09	6,945,131.09
รวม เงินทรองราชการ - เพื่อโครงการเงินกู้จากต่างประเทศ	6,945,131.09	6,945,131.09

เงินทรองราชการ - เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ จำนวน 13,638,793,526.35 บาท เป็นเงินที่ส่วนราชการผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเบิกเงินจากคลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในระหว่างที่ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณรายจ่าย และขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายมาชดใช้คืนภายหลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยส่วนราชการดังต่อไปนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	67,540,289.47	64,099,103.67
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	374,773.00	374,773.00
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	3,578,391.45	3,578,391.45
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1,884,101,678.40	40,967,540.00
กรมประมง	18,006,713.31	18,006,713.31
กรมปศุสัตว์	26,059,480.95	26,059,480.95
กรมส่งเสริมการเกษตร	17,715,291.45	17,715,291.45
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	-	26,600.00
กรมการปกครอง	2,813,332,883.02	2,811,661,392.67
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	8,808,084,025.30	7,501,241,674.16
รวม เงินทรองราชการ - เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ	13,638,793,526.35	10,483,730,960.66

เงินทรองราชการ - เพื่อหน่วยงานในต่างประเทศ จำนวน 54,432,947.76 บาท เป็นเงินที่ส่วนราชการเบิกเงินจากคลังเพื่อโอนให้ส่วนราชการในต่างประเทศมีเงินทรองราชการเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในต่างประเทศไปพลางก่อนในระหว่างที่ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเบิกเงินงบประมาณโดยวิธีเบิกหักผลส่งเพื่อชดใช้คืนเงินทรองราชการในภายหลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทรองราชการของส่วนราชการในต่างประเทศ พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยส่วนราชการดังต่อไปนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	10,337,300.00	13,926,250.00
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	8,576,524.86	8,992,174.64
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	1,611,246.19	1,584,375.69
กรมศุลกากร	1,329,040.25	1,235,175.19
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	11,369,297.90	25,048,018.00
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	17,717,444.16	16,512,596.43
สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	597,482.40	570,604.00
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	2,894,612.00	2,826,910.00
รวม เงินอุดหนุนราชการ - เพื่อหน่วยงานในต่างประเทศ	54,432,947.76	70,696,103.95

เงินอุดหนุนราชการอื่น จำนวน 1,131,666,750.09 บาท เป็นเงินที่ส่วนราชการได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้เบิกเงินอุดหนุนราชการเป็นกรณีพิเศษ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเฉพาะและเบิกเงินงบประมาณมาชดเชยคืนภายหลัง เช่น เงินอุดหนุนราชการเพื่อใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นในการรักษาความมั่นคงของประเทศ เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ เป็นต้น ประกอบด้วยส่วนราชการดังต่อไปนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
กองทัพบก	25,000,000.00	425,000,000.00
กองทัพอากาศ	13,100,000.00	13,100,000.00
กองบัญชาการกองทัพไทย	376,097,550.09	450,000,000.00
กรมบัญชีกลาง	297,469,200.00	4,857,000.00
สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	10,000,000.00	10,000,000.00
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	10,000,000.00	10,000,000.00
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้	400,000,000.00	400,000,000.00
รวม เงินอุดหนุนราชการอื่น	1,131,666,750.09	1,312,957,000.00

หมายเหตุที่ 4.2 รายได้ค้างรับ - หน่วยงานภาครัฐ

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้ค้างรับ - หน่วยงานภาครัฐ	1,132,579,826.19	1,453,220,701.13
รวม รายได้ค้างรับ - หน่วยงานภาครัฐ	1,132,579,826.19	1,453,220,701.13

รายได้ค้างรับ - หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 1,132,579,826.19 บาท เป็นรายได้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ต่อภาครัฐวิสาหกิจที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาการรายงานปัจจุบัน แต่ยังมีได้รับชำระเงิน เนื่องจากการชำระเงินจะกระทำเมื่อครบกำหนดชำระในรอบระยะเวลาการรายงานถัดไป

หมายเหตุที่ 4.3 รายได้ค้างรับ - หน่วยงานภายนอก

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้ค้างรับ - หน่วยงานภายนอก	6,603,893,771.18	7,242,867,085.33
รวม รายได้ค้างรับ - หน่วยงานภายนอก	<u>6,603,893,771.18</u>	<u>7,242,867,085.33</u>

รายได้ค้างรับ - หน่วยงานภายนอก จำนวน 6,603,893,771.18 บาท เป็นรายได้ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลและตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาการรายงานปัจจุบัน แต่ยังมีได้รับชำระเงิน เนื่องจากการชำระเงินจะกระทำเมื่อครบกำหนดชำระในรอบระยะเวลาการรายงานถัดไป โดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จะต้องชำระคืนแทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะตามพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2555 ที่กำหนดให้กองทุนฟื้นฟูฯ มีหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการชำระคืนต้นเงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้เงินกู้พันธบัตรรัฐบาล เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF1) และพันธบัตรรัฐบาลกรณีพิเศษและพันธบัตรรัฐบาลเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF3)

หมายเหตุที่ 5 - เงินให้กู้ยืมระยะสั้น

เงินให้กู้ยืมระยะสั้น มียอดคงเหลือจำนวน 55,188,485,487.37 บาท ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินให้กู้ยืม - รัฐวิสาหกิจ	-	15,817,552,257.56
เงินให้กู้ยืม - หน่วยงานภาครัฐ	1,663,629,285.14	2,752,001,768.89
เงินให้กู้ยืมระยะยาวที่จะครบกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี	53,524,856,202.23	33,204,663,964.61
รวม เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	<u>55,188,485,487.37</u>	<u>51,774,217,991.06</u>

เงินให้กู้ยืมระยะยาวส่วนที่จะถึงกำหนดชำระคืนภายในหนึ่งปี นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน จะแสดงไว้เป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้นภายใต้หัวข้อสินทรัพย์หมุนเวียน

เงินให้กู้ยืมระยะสั้น ประกอบด้วย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
กองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ และพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ	1,198,198,128.51	795,196,076.67
การรถไฟฯขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย	22,928,754,759.94	34,081,416,566.35
การรถไฟแห่งประเทศไทย	30,596,101,442.29	14,174,865,556.96
การเคหะแห่งชาติ	-	393,728,279.29
องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	-	372,205,819.57
กรุงเทพมหานคร	465,431,156.63	1,956,805,692.22
รวม เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	<u>55,188,485,487.37</u>	<u>51,774,217,991.06</u>

หมายเหตุที่ 6 - รายได้รัฐบาลค้างรับ

(หน่วย : บาท)

	2563	2562
รายได้รัฐบาลค้างรับ	122,669,994,134.39	43,053,247,966.85
รวม รายได้รัฐบาลค้างรับ	122,669,994,134.39	43,053,247,966.85

รายได้รัฐบาลค้างรับ จำนวน 122,669,994,134.39 บาท เป็นรายได้แผ่นดินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บแทนรัฐบาลภายในปีงบประมาณ แต่ยังไม่ได้นำเงินส่งคลังได้ทันภายในวันสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งจะนำส่งคลังในปีงบประมาณถัดไป

หมายเหตุที่ 7 - ดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้า

(หน่วย : บาท)

	2563	2562
ดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้า	542,711,209.44	412,682,690.29
รวม ดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้า	542,711,209.44	412,682,690.29

ดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้า จำนวน 542,711,209.44 บาท เกิดจากรัฐบาลจำหน่ายตั๋วเงินคลังและตั๋วสัญญาใช้เงินในราคาต่ำกว่ามูลค่าหน้าตั๋ว เมื่อครบกำหนดจะจ่ายคืนผู้ซื้อเต็มมูลค่าหน้าตั๋ว ผลต่างระหว่างราคาขายและมูลค่าหน้าตั๋วบันทึกเป็นดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้า และทยอยบันทึกตัดบัญชีดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้ารับรู้เป็นดอกเบี้ยจ่ายตลอดอายุของตั๋วเงินคลังและตั๋วสัญญาใช้เงิน

หมายเหตุที่ 8 เงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมาย

(หน่วย : บาท)

	2563	2562
เงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมาย	50,000,000,000.00	-
รวม เงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมาย	50,000,000,000.00	-

เงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมาย จำนวน 50,000,000,000.00 บาท เป็นเงินทุนสำรองจ่ายตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 45 กำหนดให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า "เงินทุนสำรองจ่าย" เป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีและเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก

หมายเหตุที่ 9 - ลูกหนี้เงินตราองราชการระยะยาว

ลูกหนี้เงินตราองราชการระยะยาว จำนวน 2,097,582,338.60 บาท เป็นเงินที่ส่วนราชการเบิกจากคลังเพื่อสำรองเป็นค่าใช้จ่ายปฎิบัติราชการ และเมื่อหมดความจำเป็นต้องใช้เงินตราองราชการให้ส่วนราชการนำส่งคืนคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตราองราชการ พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยส่วนราชการดังต่อไปนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
สำนักนายกรัฐมนตรี	117,921,918.60	112,921,918.60
กระทรวงกลาโหม	828,370,000.00	828,370,000.00
กระทรวงการคลัง	40,981,200.00	40,981,200.00
กระทรวงการต่างประเทศ	20,000,000.00	30,000,000.00
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	7,600,000.00	7,600,000.00
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	25,906,050.00	25,926,050.00
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	71,642,325.00	71,769,325.00
กระทรวงคมนาคม	28,719,000.00	28,719,000.00
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	36,350,000.00	36,350,000.00
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	5,200,000.00	5,200,000.00
กระทรวงพลังงาน	4,500,000.00	4,500,000.00
กระทรวงพาณิชย์	19,000,000.00	19,000,000.00
กระทรวงมหาดไทย	93,121,700.00	93,559,700.00
กระทรวงยุติธรรม	32,974,500.00	32,884,500.00
กระทรวงแรงงาน	16,560,000.00	16,560,000.00
กระทรวงวัฒนธรรม	20,008,000.00	20,008,000.00
กระทรวงศึกษาธิการ	357,420,645.00	357,824,645.00
กระทรวงสาธารณสุข	143,241,000.00	143,801,000.00
กระทรวงอุตสาหกรรม	26,931,000.00	26,931,000.00
หน่วยงานของรัฐไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี	164,899,000.00	160,129,000.00
หน่วยงานของรัฐสภา	15,000,000.00	15,000,000.00
หน่วยงานของศาล	50,000.00	50,000.00
หน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ	12,686,000.00	12,686,000.00
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	8,500,000.00	6,500,000.00
รวม ลูกหนี้เงินตราองราชการระยะยาว	2,097,582,338.60	2,097,271,338.60

หมายเหตุที่ 10 – เงินให้กู้ยืมระยะยาว

(หน่วย : บาท)

	2563	2562
เงินให้กู้ยืมระยะยาว – หน่วยงานภาครัฐ	18,673,330,644.74	17,181,956,109.15
เงินให้กู้ยืมระยะยาว – รัฐวิสาหกิจ	288,754,502,120.58	245,911,994,124.54
เงินให้กู้ยืมระยะยาว – บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	13,775,300,500.00	-
หัก เงินให้กู้ยืมระยะยาวที่จะครบกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี	(53,524,856,202.23)	(33,204,663,964.61)
รวม เงินให้กู้ยืมระยะยาว	<u>267,678,277,063.09</u>	<u>229,889,286,269.08</u>

เงินให้กู้ยืมระยะยาวเป็นเงินให้กู้ต่อบริษัทวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐ มี 2 ลักษณะ ได้แก่ การให้กู้ยืมจากเงินงบประมาณ และการให้กู้ต่อโดยเบิกจ่ายเงินโดยตรงจากแหล่งเงินกู้ จำแนกตามแหล่งเงินกู้ ดังนี้

	2563		2562	
	เงินตรา ต่างประเทศ	(หน่วย : บาท)	เงินตรา ต่างประเทศ	(หน่วย : บาท)
ดอลลาร์สหรัฐ	USD	-	458,300,000.00	13,940,386,080.00
ดอลลาร์แคนาดา	CAD	6,007,987.61	6,682,608.03	152,440,981.34
เยน	JPY	149,031,278,170.00	126,908,390,569.00	35,483,712,911.48
บาท		209,639,831,830.00		180,312,746,296.26
รวม เงินให้กู้ยืมระยะยาว		<u>253,902,976,563.09</u>		<u>229,889,286,269.08</u>

เงินให้กู้ยืมระยะยาวที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 แปลงค่าโดยใช้อัตราซื้อถัวเฉลี่ยเงินโอนตามประกาศอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

เงินให้กู้ยืมระยะยาว ประกอบด้วย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

(หน่วย : บาท)

หน่วยงาน	2563	2562
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	140,348,392.97	152,440,981.34
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	45,214,457.34	51,179,084.80
การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	14,578,898,157.36	14,978,898,157.36
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	-	13,940,386,080.00
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	4,999,100.00	6,665,800.00
บริษัท หอปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด	953,109,607.09	1,055,131,707.83
การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย	118,345,876,307.46	89,394,936,298.31
การรถไฟแห่งประเทศไทย	100,758,994,076.56	93,097,692,050.29
องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	402,205,819.57	30,000,000.00
กรุงเทพมหานคร	18,673,330,644.74	17,181,956,109.15
รวม เงินให้กู้ยืมระยะยาว	<u>253,902,976,563.09</u>	<u>229,889,286,269.08</u>

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นลูกหนี้ที่พ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ และอยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ มียอดคงเหลือตามแหล่งเงินกู้ ดังนี้

		2563		2562	
		เงินตรา ต่างประเทศ	(หน่วย : บาท)	เงินตรา ต่างประเทศ	(หน่วย : บาท)
ดอลลาร์สหรัฐ	USD	437,450,000.00	13,775,300,500.00	-	-
รวม เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)			13,775,300,500.00		-

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 มียอดคงเหลือ จำนวนเงิน 13,775,300,500.00 บาท ดังนี้

(หน่วย : บาท)

หน่วยงาน	2563	2562
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	13,775,300,500.00	-
รวม เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	13,775,300,500.00	-

เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2563 กระทรวงการคลังได้ลดสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (บกท.) ลงต่ำกว่าร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ส่งผลให้ บกท. หลุดพ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ โดยเด็ดขาด ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2563 ที่ได้เห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหของ บกท. โดยให้ บกท. เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 และ ให้ บกท. หลุดพ้นจากการเป็นรัฐวิสาหกิจโดยเด็ดขาด

เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2563 ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง และในวันที่ 27 พฤษภาคม 2563 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการไว้พิจารณาแล้ว ส่งผลให้ บกท. อยู่ภายใต้สภาวะบังคับชั่วคราวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 เหตุการณ์ดังกล่าวมีผลทำให้ บกท. อยู่ในสภาวะพักการชำระหนี้ (Automatic Stay) และไม่สามารถชำระหนี้ได้

หมายเหตุที่ 11 – เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม

11.1 เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจนอกตลาดหลักทรัพย์

ชื่อบริษัท	ประเภทหุ้น	สัดส่วน ร้อยละ	เงินลงทุนยกมา	เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	ค่าเผื่อ การด้อยค่า	(หน่วย : บาท)			
						2563		2562	
						ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล	ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล
1 การไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	331,461,143,111.19	-	-	331,461,143,111.19	28,618,648,083.56	331,461,143,111.19	18,924,397,190.60
2 การไฟฟ้านครหลวง	หุ้น	100.00	74,136,884,483.58	-	-	74,136,884,483.58	2,778,000,000.00	74,136,884,483.58	5,500,000,000.00
3 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	หุ้น	100.00	124,300,904,828.25	-	-	124,300,904,828.25	6,715,000,000.00	124,300,904,828.25	10,903,000,000.00
4 การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	78,353,145,834.81	-	-	78,353,145,834.81	3,839,220,000.00	78,353,145,834.81	2,560,780,000.00
5 การรถไฟแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	-	-	-	-	-	-	-
6 การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	-	-	-	-	-	-	427,450,000.00
7 การท่าเรือแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	25,153,740,634.69	-	-	25,153,740,634.69	6,230,000,000.00	25,153,740,634.69	4,760,000,000.00
8 สถาบันการบินพลเรือน	หุ้น	100.00	554,751,100.55	-	-	554,751,100.55	6,700,000.00	554,751,100.55	24,362,130.55
9 การประปานครหลวง	หุ้น	100.00	46,499,471,316.99	-	-	46,499,471,316.99	3,413,200,000.00	46,499,471,316.99	3,904,000,000.00
10 การประปาส่วนภูมิภาค	หุ้น	100.00	43,446,346,272.86	-	-	43,446,346,272.86	2,196,800,000.00	43,446,346,272.86	1,800,000,000.00
11 องค์การจัดการน้ำเสีย	หุ้น	100.00	75,818,012.39	-	-	75,818,012.39	-	75,818,012.39	-
12 การเคหะแห่งชาติ	หุ้น	100.00	10,653,719,744.23	-	-	10,653,719,744.23	599,000,000.00	10,653,719,744.23	903,000,000.00
13 การยาสูบแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	27,888,225,904.09	-	-	27,888,225,904.09	336,000,000.00	27,888,225,904.09	703,000,000.00
14 โรงงานไฟฟ้า กรมสรรพสามิต	หุ้น	100.00	578,208,956.57	-	-	578,208,956.57	184,000,000.00	578,208,956.57	149,000,000.00
15 องค์การสุรา กรมสรรพสามิต	หุ้น	100.00	932,104,296.02	-	-	932,104,296.02	123,240,000.00	932,104,296.02	76,200,000.00
16 การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	12,734,842,462.86	-	-	12,734,842,462.86	1,557,736,540.78	12,734,842,462.86	1,042,140,837.87
17 องค์การเบตเตอร์ A	หุ้น	100.00	-	-	-	-	-	-	-
18 โรงพิมพ์ตำรวจ	หุ้น	100.00	286,016,347.45	-	-	286,016,347.45	15,500,000.00	286,016,347.45	44,800,000.00
19 องค์การสวนพฤกษศาสตร์	หุ้น	100.00	189,951,197.88	-	-	189,951,197.88	1,705,864.00	189,951,197.88	8,396,746.04
20 การยางแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	33,234,437,728.76	-	-	33,234,437,728.76	-	33,234,437,728.76	-
21 องค์การสะพานปลา	หุ้น	100.00	227,496,318.32	-	-	227,496,318.32	735,000.00	227,496,318.32	-
22 องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	หุ้น	100.00	3,669,974,912.24	-	-	3,669,974,912.24	22,000,000.00	3,669,974,912.24	16,450,000.00
23 องค์การอุตสาหกรรมเพื่อการเกษตร	หุ้น	100.00	232,403,725.23	-	(185,922,980.18)	46,480,745.05	-	46,480,745.05	-
24 สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล	หุ้น	100.00	9,234,649,872.11	-	-	9,234,649,872.11	46,598,479,226.55	9,234,649,872.11	41,915,622,934.96
25 องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย	หุ้น	100.00	193,346,763.97	-	-	193,346,763.97	-	193,346,763.97	25,000,000.00
26 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	2,380,917,346.74	-	-	2,380,917,346.74	-	2,380,917,346.74	30,971,198.36
27 องค์การคลังสินค้า	หุ้น	100.00	918,840,717.76	-	(735,072,574.21)	183,768,143.55	-	183,768,143.55	-
28 สำนักงานธนาคารกรุงเทพ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	หุ้น	100.00	2,824,812,873.29	-	-	2,824,812,873.29	145,050,000.00	2,824,812,873.29	283,121,000.00
29 การกีฬาแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	1,924,497,475.89	-	-	1,924,497,475.89	41,553,273.75	1,924,497,475.89	-
30 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	2,494,208,203.26	-	-	2,494,208,203.26	51,845,341.11	2,494,208,203.26	-

(หน่วย : บาท)

ชื่อบริษัท	ประเภทหุ้น	สัดส่วน ร้อยละ	เงินลงทุนยกมา	เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	ค่าเมื่อ การตัดค่า	2563		2562	
						ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล	ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล
31 องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ	หุ้น	100.00	1,423,837,069.69	-	-	1,423,837,069.69	-	1,423,837,069.69	-
32 องค์การเภสัชกรรม	หุ้น	100.00	11,850,056,656.92	-	-	11,850,056,656.92	454,971,988.12	11,850,056,656.92	927,614,113.88
33 องค์การสวนสัตว์	หุ้น	100.00	649,873,324.30	-	-	649,873,324.30	-	649,873,324.30	-
34 ธนาคารออมสิน	หุ้น	100.00	137,885,464,675.37	-	-	137,885,464,675.37	18,000,000,000.00	137,885,464,675.37	16,538,000,000.00
35 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ B	หุ้น	100.00	49,466,921,158.55	859,423,858.85	-	50,326,345,017.40	5,922,000,000.00	49,466,921,158.55	5,645,800,000.00
36 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	16,208,814,565.73	-	-	16,208,814,565.73	252,793,131.31	16,208,814,565.73	513,400,000.00
37 บรรษัทตลาดรองสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (ยุบลีก) C	หุ้น	100.00	859,423,858.85	(859,423,858.85)	-	-	33,000,000.00	859,423,858.85	53,000,000.00
38 องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ D	หุ้น	100.00	(30,203,938,650.22)*	-	-	(30,203,938,650.22)*	-	(30,203,938,650.22)*	-
39 องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ D,E	หุ้น	100.00	(1,283,836,506.33)*	-	-	(1,283,836,506.33)*	-	(1,283,836,506.33)*	150,000,000.00
40 องค์การพอกหนัง (ระหว่างชำระบัญชี) D,F	หุ้น	100.00	(84,698,291.89)*	-	-	(84,698,291.89)*	-	(84,698,291.89)*	-
41 องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	หุ้น	100.00	450,936,302.93	-	-	450,936,302.93	52,000,000.00	450,936,302.93	94,000,000.00
รวมเงินลงทุนประเภทหุ้นสัดส่วน (ร้อยละ) 100			1,053,376,188,054.32	-	(920,995,554.39)	1,052,455,192,499.93	128,189,178,449.18	1,052,455,192,499.93	117,923,506,152.26
42 บริษัท บริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด G	หุ้นสามัญ	100.00	500,000,000.00	-	-	500,000,000.00	435,500,000.00	500,000,000.00	-
43 บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	100.00	126,319,543,993.94	-	-	126,319,543,993.94	450,000,000.00	126,319,543,993.94	-
44 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	100.00	45,076,090,814.80	-	-	45,076,090,814.80	8,889,789,258.10	45,076,090,814.80	263,340,509.51
45 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด	หุ้นสามัญ	100.00	13,552,889,012.50	-	-	13,552,889,012.50	2,534,085,826.32	13,552,889,012.50	1,806,941,288.67
46 บริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด	หุ้นสามัญ	100.00	-	-	-	-	-	-	-
47 บริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด H	หุ้นสามัญ	100.00	-	-	-	-	-	-	-
48 บริษัท อู๋กรุงเทพ จำกัด	หุ้นสามัญ	100.00	180,935,864.88	-	-	180,935,864.88	8,220,000.00	180,935,864.88	4,220,000.00
49 บริษัท ธนาคารกสิพัฒน์สินทรัพย์ จำกัด	หุ้นสามัญ	100.00	895,467,977.81	-	-	895,467,977.81	39,557,192.72	895,467,977.81	121,165,915.67
รวมเงินลงทุนประเภทหุ้นสามัญสัดส่วน (ร้อยละ) 100			186,524,927,663.93	-	-	186,524,927,663.93	12,357,152,277.14	186,524,927,663.93	2,195,667,713.85
50 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร I	หุ้นสามัญ	99.80	72,891,593,972.80	6,000,000,000.00	-	78,891,593,972.80	5,660,224,181.82	72,891,593,972.80	5,582,075,130.00
51 บริษัท ขนส่ง จำกัด	หุ้นสามัญ	99.69	3,368,572,166.65	-	-	3,368,572,166.65	-	3,368,572,166.65	-
52 ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย J	หุ้นสามัญ	99.59	19,075,694,632.73	-	-	19,075,694,632.73	-	19,075,694,632.73	-
53 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย K	หุ้นสามัญ	99.18	4,977,433,072.57	2,999,999,989.80	-	7,977,433,062.37	-	4,977,433,072.57	-
54 บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม	หุ้นสามัญ	95.49	6,104,079,434.61	-	-	6,104,079,434.61	280,320,000.00	6,104,079,434.61	222,080,000.00
55 บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	หุ้นสามัญ	90.91	923,565,757.18	-	-	923,565,757.18	-	923,565,757.18	-
56 บริษัท สหโรงแรมและการท่องเที่ยว จำกัด	หุ้นสามัญ	84.08	316,006,903.83	-	-	316,006,903.83	32,957,400.00	316,006,903.83	44,727,900.00
รวมเงินลงทุนประเภทหุ้นสามัญสัดส่วน (ร้อยละ) มากกว่า 80 แต่ไม่เกิน 100			107,656,945,940.37	8,999,999,989.80	-	116,656,945,930.17	5,973,501,581.82	107,656,945,940.37	5,848,883,030.00
รวมเงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจนอกตลาดหลักทรัพย์			1,347,558,061,658.62	8,999,999,989.80	(920,995,554.39)	1,355,637,066,094.03	146,519,832,308.14	1,346,637,066,104.23	125,968,056,896.11

*เงินลงทุนที่ทยอยมาคิดลบไม่นำมารวมคำนวณ

หมายเหตุ : A ยุบลีกองค์การแบดเตอร์ี ตามพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. 2550 ณ วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2550 ข้อ (3) มอบสมุดบัญชี และเอกสารทั้งหลายขององค์การแบดเตอร์ีให้แก่กระทรวงกลาโหม ภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วัน
ถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี และให้กระทรวงกลาโหมเก็บรักษาไว้สืบนับแต่วันดังกล่าว

B ตามพระราชบัญญัติยุบเลิกบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563 ณ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2563 โดยให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ทุน และภาระผูกพัน รวมถึงการโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

	ราคาทุน	ราคาทุน (ตามนโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่องเงินลงทุน ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2555)
เดิม	25,853,347,242.16 บาท	49,466,921,158.55 บาท
บวก รับโอนจากบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย	<u>1,369,163,816.79</u> บาท	<u>859,423,858.85</u> บาท
รวมทั้งสิ้น	<u>27,222,511,058.95</u> บาท	<u>50,326,345,017.40</u> บาท

C ยุบเลิกบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563 ณ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2563 ตามพระราชบัญญัติยุบเลิกบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563 โดยให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ทุน และภาระผูกพัน รวมถึงการโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์นับจากวันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ คือวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป

D สินทรัพย์สุทธิมียอดติดลบไม่นำมารวมคำนวณในราคาทุน

E 1. ยุบเลิกองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ พ.ศ. 2549 ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ข้อ (3) มอบสมบัติบัญชี และเอกสารทั้งหลายขององค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ให้แก่กระทรวงคมนาคม ภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี และให้กระทรวงคมนาคมเก็บรักษาไว้สืบนับแต่วันดังกล่าว

2. องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) ได้มีหนังสือที่ รสพ.00/1225 ลงวันที่ 24 กันยายน 2562 ขอส่งเงินที่เหลือจ่ายจากการชำระบัญชี (ก่อนสิ้นสุดการชำระบัญชี) จำนวนเงิน 150,000,000.00 บาท

F ยุบเลิกองค์การพอกหนัง พ.ศ. 2549 ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ข้อ (3) มอบสมบัติบัญชี และเอกสารทั้งหลายขององค์การพอกหนังให้แก่กระทรวงกลาโหม ภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี และให้กระทรวงกลาโหมเก็บรักษาไว้สืบนับแต่วันดังกล่าว

G บริษัท บริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด ได้เพิ่มทุนจำนวน 47,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท เป็นจำนวนเงิน 475,000,000.00 บาท

หุ้นเดิม	2,499,997 หุ้น
ลงทุนเพิ่ม (วันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2561)	<u>47,500,000</u> หุ้น
รวม	<u>49,999,997</u> หุ้น

H เลิกกิจการ

I ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค 0819.1/2080 ลงวันที่ 27 เมษายน 2563 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติจำนวนเงินที่จะจัดสรรจากกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อเพิ่มทุนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 60,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100.00 บาท จำนวนเงิน 6,000,000,000.00 บาท โดยได้ชำระค่าหุ้นเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ส่งผลให้กระทรวงการคลังถือหุ้น จำนวน 618,207,513 หุ้น จึงทำให้สัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 99.80

J ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (ธอท.) ลดมูลค่าหุ้นที่ตราไว้จากเดิมมูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท เป็นมูลค่าหุ้นละ 1 สตางค์ และกระทรวงการคลังซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุน ธอท. เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 18,078,752,292.22 บาท ส่งผลให้กระทรวงการคลังถือหุ้นจำนวน 1,812,863,564,181 หุ้น จึงทำให้สัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 99.59 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2561 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบให้กระทรวงการคลังจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุน จำนวน 878,545,544,349 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.01 บาท จำนวนเงิน 8,785,455,443.00 บาท โดยได้ชำระค่าหุ้นสามัญ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2561

2. เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2561 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบให้กระทรวงการคลังจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนส่วนที่เหลือจากการเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของ ธอท. ทั้งหมดที่เสนอขายโดยเฉพาะเจาะจงให้แก่กระทรวงการคลัง จำนวน 929,329,684,922 หุ้น ในมูลค่าหุ้นละ 0.01 บาท จำนวนเงิน 9,293,296,849.22 บาท โดยได้ชำระค่าหุ้นสามัญ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

K ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2562 อนุมัติกรอบวงเงินที่จะจัดสรรจากกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อการเพิ่มทุนจำนวน 72,939,460 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 41.13 บาท เป็นจำนวนเงิน 2,999,999,989.80 บาท โดยได้ชำระค่าหุ้น เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ส่งผลให้กระทรวงการคลังถือหุ้น จำนวน 270,755,778 หุ้น จึงทำให้สัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 99.18 *Pa*

11.2 เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์

ชื่อบริษัท	ประเภทหุ้น	สัดส่วน ร้อยละ	เงินลงทุนยกมา	เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	ค่าเผื่อ การด้อยค่า	2563		2562	
						ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล	ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล
1 บริษัท การท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	70.00	57,161,343,328.91	-	-	57,161,343,328.91	10,500,000,000.00	57,161,343,328.91	10,500,000,000.00
2 บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	65.80	6,259,069,982.07	-	-	6,259,069,982.07	-	6,259,069,982.07	-
3 บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	51.11	319,502,913,167.61	-	-	319,502,913,167.61	29,197,711,500.00	319,502,913,167.61	29,197,711,500.00
4 บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)			-	-	-	-	-	33,954,367,730.57	-
รวมเงินลงทุนประเภทหุ้นสามัญสัดส่วน (ร้อยละ) มากกว่า 50 แต่ไม่เกิน 80			382,923,326,478.59	-	-	382,923,326,478.59	39,697,711,500.00	416,877,694,209.16	39,697,711,500.00
รวมเงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์			382,923,326,478.59	-	-	382,923,326,478.59	39,697,711,500.00	416,877,694,209.16	39,697,711,500.00
รวมเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม			1,730,481,388,137.21	8,999,999,989.80	(920,995,554.39)	1,738,560,392,572.62	186,217,543,808.14	1,763,514,760,313.39	165,665,768,396.11

หมายเหตุที่ 12 – เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม

12.1 เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมนอกตลาดหลักทรัพย์

ชื่อบริษัท	ประเภทหุ้น	สัดส่วน ร้อยละ	เงินลงทุนยกมา	เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	ค่าเผื่อ การด้อยค่า	2563		2562	
						ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล	ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล
1 บริษัท หินอ่อน จำกัด A	หุ้นสามัญ	49.90	97,335,749.10	(97,335,749.10)	-	-	97,335,749.10	21,483,319.00	
2 บริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด	หุ้นสามัญ	49.00	-	-	-	-	-	-	
3 บริษัท ถกลสุข จำกัด	หุ้นสามัญ	45.00	32,357.13	-	-	32,357.13	-	32,357.13	
4 บริษัท ร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ จำกัด	หุ้นสามัญ	44.44	292,517,785.89	-	-	292,517,785.89	-	292,517,785.89	
5 บริษัท ไสว – ประภาส และบุตร จำกัด	หุ้นสามัญ	44.00	378,154,132.72	-	-	378,154,132.72	35,200,000.00	378,154,132.72	35,200,000.00
6 บริษัท นารายณ์ภินท์ จำกัด	หุ้นสามัญ	30.00	16,434,582.08	-	-	16,434,582.08	-	16,434,582.08	
7 บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	25.10	1,160,717,972.20	-	-	1,160,717,972.20	78,405,000.00	1,160,717,972.20	522,700,000.00
8 บริษัท ทราเวลแอนด์คอนเฟลเรนซ์ จำกัด B	หุ้นสามัญ	25.00	-	-	-	-	-	-	
รวมเงินลงทุนประเภทหุ้นสามัญสัดส่วน (ร้อยละ) มากกว่า 20 แต่ไม่ถึง 50			1,945,192,579.12	(97,335,749.10)	-	1,847,856,830.02	113,605,000.00	1,945,192,579.12	579,383,319.00
9 บริษัท อาเซียนโปแตสเซียม จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	20.00	264,395,128.46	-	-	264,395,128.46	-	264,395,128.46	
10 บริษัท บางพระกอล์ฟ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด C	หุ้นสามัญ	20.00	20,818,770.37	-	(20,818,770.37)	-	-	-	7,400,000.00
รวมเงินลงทุนประเภทหุ้นสามัญสัดส่วน (ร้อยละ) 1 ถึง 20			285,213,898.83	-	(20,818,770.37)	264,395,128.46	-	264,395,128.46	7,400,000.00
รวมเงินลงทุนในหน่วยงานร่วมนอกตลาดหลักทรัพย์			2,230,406,477.95	(97,335,749.10)	(20,818,770.37)	2,112,251,958.48	113,605,000.00	2,209,587,707.58	586,783,319.00

- หมายเหตุ : A ตามหนังสือสำนักบริหารหลักทรัพย์ของรัฐ ที่ กค 0806.2/009 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2563 เรื่อง นำส่งแคชเชียร์เช็คจากการจำหน่ายหุ้น บริษัท ทินอ่อน จำกัด ให้แก่ บริษัท สุธากัญจน์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 1,652,563 หุ้น ในราคา 302,500,000.00 บาท
- B เลิกกิจการ ณ วันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2554 และชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว
- C เลิกกิจการ ณ วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 และได้จ่ายคืนส่วนเงินลงทุนผู้ถือหุ้นบางส่วนให้แก่กระทรวงการคลัง ดังนี้
ครั้งที่ 1 วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2560 ได้จ่ายคืนส่วนเงินลงทุนผู้ถือหุ้นบางส่วนให้แก่กระทรวงการคลัง เป็นจำนวนเงิน 20,000,000.00 บาท
ครั้งที่ 2 วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2562 ได้จ่ายคืนส่วนเงินลงทุนผู้ถือหุ้นบางส่วนให้แก่กระทรวงการคลัง เป็นจำนวนเงิน 7,400,000.00 บาท

12.2 เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมในตลาดหลักทรัพย์

						2563		2562	
ชื่อบริษัท	ประเภทหุ้น	สัดส่วน ร้อยละ	เงินลงทุนยกมา	เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	ค่าเมื่อ การด้อยค่า	ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล	ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล
1 ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) D,E	หุ้นสามัญ	11.79	113,752,747,932.57	-	-	113,752,747,932.57	454,571,280.20	113,752,747,932.57	795,499,740.35
2 บริษัท บางจากคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) E	หุ้นสามัญ	9.98	1,048,650,003.67	-	-	1,048,650,003.67	41,232,830.10	1,048,650,003.67	137,442,767.00
รวมเงินลงทุนประเภทหุ้นสามัญ/หุ้นปริมาตรสิทธิ์สัดส่วน (ร้อยละ) 1 ถึง 20			114,801,397,936.24	-	-	114,801,397,936.24	495,804,110.30	114,801,397,936.24	932,942,507.35
รวมเงินลงทุนในหน่วยงานร่วมในตลาดหลักทรัพย์			114,801,397,936.24	-	-	114,801,397,936.24	495,804,110.30	114,801,397,936.24	932,942,507.35
รวม เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม			117,031,804,414.19	(97,335,749.10)	(20,818,770.37)	116,913,649,894.72	609,409,110.30	117,010,985,643.82	1,519,725,826.35

- หมายเหตุ : D ในปี 2562 ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว 96,359,354,380 หุ้น จำนวนหุ้นสามัญที่กระทรวงการคลังถือ จำนวน 11,364,282,005 หุ้น (มูลค่าราคา PAR เท่ากับ 10,796,058,404.75 บาท) จึงทำให้สัดส่วนการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 11.79
- E สัดส่วนการลงทุนน้อยกว่าร้อยละ 20 แต่มีอำนาจออกเสียงจัดประเภทในเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม

หมายเหตุที่ 13 – เงินลงทุนระยะยาว

13.1 เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย

ชื่อบริษัท	ประเภทหุ้น	สัดส่วน ร้อยละ	ราคาทุน	เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	กำไร/(ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น	ค่าเผื่อ การด้อย	2563		2562		(หน่วย : บาท)
							มูลค่ายุติธรรม	รายได้/นำส่งคลัง/ เงินปันผล	มูลค่ายุติธรรม	รายได้/นำส่งคลัง/ เงินปันผล	
บริษัทเอกชน											
1 บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุนเอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	15.9216	20,000,000.00	-	252,000,000.00	-	272,000,000.00	20,000,000.00	346,000,000.00	26,000,000.00	
2 บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) A	หุ้นสามัญ	13.8053	479,856,000.00	-	(275,496,000.00)	-	204,360,000.00	-	258,960,000.00	-	
3 บริษัท เอ็นอีพี อสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) B	หุ้นสามัญ	12.7226	172,680,369.46	-	(104,635,361.66)	-	68,045,007.80	-	73,961,965.00	-	
4 บริษัท โรงพยาบาลราชพฤกษ์ จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	2.6923	14,700,000.00	-	61,740,000.00	-	76,440,000.00	1,470,000.00	104,370,000.00	1,458,240.00	
5 ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) C	หุ้นสามัญ	0.0905	82,646,436.00	-	117,019,654.00	-	199,666,090.00	14,590,983.50	362,470,748.00	16,894,823.00	
6 บริษัท หงษ์คาชาเบอร์ จำกัด (มหาชน) D	หุ้นสามัญ	0.0726	15,000,000.00	-	(15,000,000.00)	-	-	-	-	-	
7 บริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	0.0480	55,920,447.90	-	(55,095,368.74)	-	825,079.16	-	1,859,039.12	22,454.69	
8 ธนาคารทีเอสโก้ โฟแนนเซียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	0.0438	3,955,600.00	-	18,414,275.00	-	22,369,875.00	2,719,475.00	35,967,250.00	2,456,300.00	
9 บริษัท น้ำตาลนครบุรี จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	0.0088	52,500.00	-	106,050.00	-	158,550.00	13,650.00	183,750.00	6,300.00	
10 บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	0.0004	110,000.00	-	(91,000.00)	-	19,000.00	-	37,800.00	288.00	
11 บริษัท ทูริ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	0.0002	420,000.00	-	(262,675.00)	-	157,325.00	4,567.50	266,437.50	4,567.50	
12 บริษัท โออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	0.0001	208,379.85	-	(150,779.85)	-	57,600.00	20,400.00	110,400.00	2,700.00	
13 ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	0.00002	27,500.00	-	156.25	-	27,656.25	2,353.13	-	-	
รวม			845,577,233.21	-	(1,451,050.00)	-	844,126,183.21	38,821,429.13	1,184,187,389.62	46,845,673.19	
รัฐวิสาหกิจ											
1 ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)			-	-	-	-	-	-	53,750.00	2,243.75	
2 บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	0.0069	12,650,224.00	-	8,922,464.00	-	21,572,688.00	3,815,688.00	33,041,712.00	1,501,896.00	
รวม			12,650,224.00	-	8,922,464.00	-	21,572,688.00	3,815,688.00	33,095,462.00	1,504,139.75	
หน่วยลงทุน											
1 กองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง E	หุ้นสามัญ	99.7795	269,127,908,175.23	-	(21,513,300,383.30)	-	247,614,607,791.93	1,662,051,549.86	357,279,659,576.34	1,662,051,549.86	
2 กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย F	หุ้นสามัญ	10.0000	4,558,712,100.00	(8,408,800.00)	(57,262,100.00)	-	4,493,041,200.00	198,566,500.00	5,941,000,000.00	92,131,200.00	
รวม			273,686,620,275.23	(8,408,800.00)	(21,570,562,483.30)	-	252,107,648,991.93	1,860,618,049.86	363,220,659,576.34	1,754,182,749.86	
รวม เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย			274,544,847,732.44	(8,408,800.00)	(21,563,091,069.30)	-	252,973,347,863.14	1,903,255,166.99	364,437,942,427.96	1,802,532,562.80	

- หมายเหตุ : A ในวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2561 บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) มีการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิ จำนวน 100 หน่วย ทำให้จำนวนหุ้นทั้งหมดที่เปลี่ยนแปลงจาก 226,000,000 หุ้น เป็น 226,000,100 หุ้น แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลัง
- B เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2562 บริษัท เอ็นอีที อสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) มีทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว โดยใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิแปลงเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 4,001 หุ้น ทำให้หุ้นทั้งหมดเปลี่ยนแปลงจาก 2,325,376,587 หุ้น เป็น 2,325,380,588 หุ้น แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลัง
- C ในปี 2562 ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) แปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญ ทำให้จำนวนหุ้นทั้งหมดเปลี่ยนแปลงจาก 3,395,473,835 หุ้น เป็น 3,395,549,459 หุ้น ในวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2562 แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลัง
- D บริษัท ฟุ่งคาซาเบอร์ จำกัด (มหาชน) ไม่มีราคาตามมูลค่ายุติธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้
- ในปี 2562 บริษัท ฟุ่งคาซาเบอร์ จำกัด (มหาชน) ลดมูลค่าหุ้นที่ตราไว้จากเดิมมูลค่าหุ้นละ 13.00 บาท เป็นมูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท กระทรวงการคลังซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุน เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 18,078,752,292.22 บาท ส่งผลให้กระทรวงการคลังถือหุ้นจำนวน 1,812,863,564,181 หุ้น
  - ในปี 2563 บริษัท ฟุ่งคาซาเบอร์ จำกัด (มหาชน) ลดมูลค่าหุ้นที่ตราไว้จากเดิมมูลค่าหุ้นละ 13.00 บาท เป็นมูลค่าหุ้นละ 0.92 บาท ลดทุนเพื่อล้างส่วนต่อมูลค่าหุ้นและผลขาดทุนสะสมของ บริษัท ฟุ่งคาซาเบอร์ จำกัด (มหาชน) เป็นจำนวน 1,589,338,273 หุ้น
- E ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0806.2/16208 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2561 เรื่องการขายคืนหน่วยลงทุนประเภท ข ของกองทุนวายุภักษ์ หนึ่ง จำนวน 3,570,000,000.00 บาท

	จำนวนหุ้น (หน่วย)	ราคาหุ้น	จำนวนเงิน
เดิมถือหุ้น 30.09.2561	7,290,764,200.7828	37.2427	271,528,321,283.98
ขาย	<u>64,453,114.4214</u>	37.2427	<u>2,400,413,108.75</u>
คงเหลือ	<u>7,226,311,086.3614</u>		<u>269,127,908,175.23</u>

- F ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0806.2/16995 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2561 เรื่องการจองซื้อหน่วยลงทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย ครั้งที่ 2 จองซื้อหุ้นของกองทุนรวมฯ จำนวน 357,000,000 หน่วย รวมเป็นเงิน 3,570,000,000.00 บาท ทำให้กระทรวงการคลังถือหุ้นรวมทั้งสิ้น 457,000,000 หน่วย ราคาหุ้น 10.00 บาท รวมคิดเป็นจำนวนเงิน 4,570,000,000.00 บาท ต่อมาได้มีการลดมูลค่าที่ตราไว้ของหน่วยลงทุน 2 ครั้ง ดังนี้

	จำนวนหุ้น (หน่วย)	ราคาหุ้น	จำนวนเงิน
เดิมถือหุ้น 30.09.2561	100,000,000.00	10.0000	1,000,000,000.00
บวก ซื้อหน่วยลงทุนกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย ครั้งที่ 2	<u>357,000,000.00</u>	<u>10.0000</u>	<u>3,570,000,000.00</u>
จำนวนหุ้นที่กระทรวงถือ (ก่อนการลดมูลค่าที่ตราไว้ของหน่วยลงทุน)	457,000,000.00	10.0000	4,570,000,000.00
หัก การลดมูลค่าที่ตราไว้ของหน่วยลงทุน ครั้งที่ 1 มีผลวันที่ 2 เมษายน 2562	-	(0.0089)	(4,067,300.00)
การลดมูลค่าที่ตราไว้ของหน่วยลงทุน ครั้งที่ 2 มีผลวันที่ 4 กรกฎาคม 2562	-	(0.0158)	(7,220,600.00)
การลดมูลค่าที่ตราไว้ของหน่วยลงทุน ครั้งที่ 3 มีผลวันที่ 1 ตุลาคม 2562	-	(0.0184)	(8,408,800.00)
คงเหลือ	<u>457,000,000.00</u>	<u>9.9569</u>	<u>4,550,303,300.00</u>

13.2 เงินลงทุนทั่วไป

ตราสารทุน

(หน่วย : บาท)

	ชื่อบริษัท	ประเภทหุ้น	สัดส่วน ร้อยละ	เงินลงทุนยกมา	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ค่าเผื่อ การด้อยค่า	2563		2562	
							ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล	ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล
1	บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) A	หุ้นสามัญ	47.8629	31,845,229,931.17	-	(28,460,281,432.33)	3,384,948,498.84	-	-	-
2	บริษัท สบ้าย่อยอาหารวู้ด 93 จำกัด ** (ร้าง)	หุ้นสามัญ	25.0000	2,000,000.00	-	(2,000,000.00)	-	-	-	-
3	บริษัท ลำไพล พาราเวด จำกัด **	หุ้นสามัญ	20.0000	4,000,000.00	-	-	4,000,000.00	-	4,000,000.00	-
4	บริษัท อโยธยาธุรกิจ จำกัด * (ล้มละลาย)	หุ้นสามัญ	20.0000	328,200.00	-	(328,200.00)	-	-	-	-
5	บริษัท พืชผลโลกอินเตอร์เวซการ จำกัด **	หุ้นสามัญ	18.7500	30,000,000.00	-	-	30,000,000.00	-	30,000,000.00	-
6	บริษัท ASEAN Bintulu Fertilizer Sdn.Bhd. ▲	หุ้นสามัญ	13.0000	390,000,000.00	-	-	390,000,000.00	-	390,000,000.00	-
7	บริษัท เทรตสยาม จำกัด ▲	หุ้นสามัญ	12.0000	24,000,000.00	-	-	24,000,000.00	2,186,400.00	24,000,000.00	1,848,000.00
8	บริษัท หลักทรัพย์เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ จำกัด (มหาชน) ▲	หุ้นสามัญ	10.5572	163,545,000.00	-	-	163,545,000.00	5,233,440.00	163,545,000.00	4,088,625.00
9	บริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด ▲	หุ้นสามัญ	10.0000	10,000,000.00	-	-	10,000,000.00	-	10,000,000.00	-
10	บริษัท ทักษิณซักรีด จำกัด **	หุ้นสามัญ	10.0000	2,500,000.00	-	-	2,500,000.00	-	2,500,000.00	-
11	บริษัท โรงพยาบาลสิโรธร จำกัด (มหาชน) **	หุ้นสามัญ	5.9173	30,000,000.00	-	-	30,000,000.00	-	30,000,000.00	-
12	บริษัท ประกันต่อแห่งเอเชีย ▲	หุ้นสามัญ	5.6400	333,700,780.00	-	-	333,700,780.00	-	333,700,780.00	-
13	บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด *	หุ้นสามัญ	5.3000	31,800.00	-	-	31,800.00	73,140,000.00	31,800.00	104,940,000.00
14	บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด (TRIS) ▲	หุ้นสามัญ	5.0000	5,000,000.00	-	-	5,000,000.00	1,405,000.00	5,000,000.00	1,325,000.00
15	บริษัท ไทยยิปซัม จำกัด *	หุ้นสามัญ	5.0000	60,000.00	-	-	60,000.00	-	60,000.00	-
16	บริษัท เอสทีเอกรูป (1993) จำกัด (มหาชน) (พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด)	หุ้นสามัญ	4.8952	19,736,080.00	-	(19,736,080.00)	-	-	-	-
17	บริษัท ยูไนเต็ดไทยชิปปิง จำกัด ▲	หุ้นสามัญ	4.6841	137,714,000.00	-	-	137,714,000.00	14,216,394.22	137,714,000.00	26,030,301.07
18	บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด *	หุ้นสามัญ	4.0984	304,000,000.00	-	-	304,000,000.00	30,000,000.00	304,000,000.00	30,000,000.00
19	บริษัท ชลสิน จำกัด ▲	หุ้นสามัญ	3.1420	10,500,000.00	-	-	10,500,000.00	-	10,500,000.00	-
20	บริษัท เอ็น.ซี.ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดิเวลลอปเม้นท์ จำกัด ▲	หุ้นสามัญ	3.0000	15,000,000.00	-	-	15,000,000.00	-	15,000,000.00	1,200,000.00
21	บริษัท อิมพีเรียลเทคโนโลยี แมนเนจเม้นท์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (เลิก) ▲	หุ้นสามัญ	2.8174	100,000,000.00	-	(100,000,000.00)	-	-	-	-
22	บริษัท พาเลียมเนท เทอร์กิสบิ๊ช จำกัด *	หุ้นสามัญ	2.5000	2,145.00	-	-	2,145.00	-	2,145.00	-
23	บริษัท เดวิส โทมอนด์ สตาร์ จำกัด ***	หุ้นสามัญ	2.0000	1,000,000.00	-	-	1,000,000.00	-	1,000,000.00	-
24	บริษัท เดวิส ซิลเวอร์ สตาร์ จำกัด ***	หุ้นสามัญ	2.0000	1,000,000.00	-	-	1,000,000.00	-	1,000,000.00	-
25	บริษัท เดวิส โกลเด้นท์ สตาร์ จำกัด ***	หุ้นสามัญ	2.0000	-	1,000,000.00	-	1,000,000.00	-	-	-
26	บริษัท เดวิส โคปา คาบานา จำกัด ***	หุ้นสามัญ	2.0000	600,000.00	-	-	600,000.00	-	600,000.00	-
27	บริษัท ไทยยูนิค จำกัด *	หุ้นสามัญ	1.8000	11,250.00	-	-	11,250.00	13,500.00	11,250.00	9,000.00
28	บริษัท อมตะซีดี ระยอง จำกัด **	หุ้นสามัญ	1.3333	6,000,000.00	-	-	6,000,000.00	3,600,000.00	6,000,000.00	1,980,000.00
29	บริษัท รอยัลคราฟท์ จำกัด **	หุ้นสามัญ	1.2346	1,250,000.00	-	-	1,250,000.00	-	1,250,000.00	-
30	บริษัท บางกอกเดินเรือและการค้า จำกัด * B	หุ้นสามัญ	1.0000	902,600.00	(902,600.00)	-	-	700,000.00	902,600.00	25,000.00

(หน่วย : บาท)

ชื่อบริษัท	ประเภทหุ้น	สัดส่วน ร้อยละ	เงินลงทุนยกมา	เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	ค่าเผื่อ การด้อยค่า	2563		2562	
						ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล	ราคาทุนสุทธิ	รายได้นำส่งคลัง/ เงินปันผล
31 บริษัท บูซันตารา จำกัด * (ล้มละลาย)	หุ้นสามัญ	1.0000	100,000.00	-	(100,000.00)	-	-	-	-
32 บริษัท ทิพยสิน จำกัด (ล้มละลาย) ▲	หุ้นสามัญ	1.0000	-	-	-	-	-	-	-
33 บริษัท อ็อกซิเจนภาคใต้ จำกัด *	หุ้นสามัญ	0.5360	268,000.00	-	-	268,000.00	13,400.00	268,000.00	13,400.00
34 บริษัท เอส ที เอ็ม เอส จำกัด ***	หุ้นสามัญ	0.5180	25,900.00	-	-	25,900.00	-	25,900.00	-
35 บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด *	หุ้นสามัญ	0.2326	500,000.00	-	-	500,000.00	25,000.00	500,000.00	-
36 บริษัท กอล์ฟสามพราน จำกัด * (เสร็จสิ้นการชำระบัญชี)	หุ้นสามัญ	0.0542	47,250.00	-	(47,250.00)	-	-	-	-
37 บริษัท International Finance Corporation ***	หุ้นสามัญ	0.0261	21,157,298.10	-	-	21,157,298.10	-	21,157,298.10	-
38 บริษัท ประจวบอุตสาหกรรม จำกัด *	หุ้นสามัญ	0.0104	10,000.00	-	-	10,000.00	2,750.00	10,000.00	4,000.00
39 บริษัท สหชาติเศรษฐกิจ จำกัด *	หุ้นสามัญ	0.0083	103,950.00	-	-	103,950.00	-	103,950.00	-
40 บริษัท สยามซิติประกันภัย จำกัด (มหาชน) * C	หุ้นสามัญ	0.0050	14,940.00	(14,940.00)	-	-	-	14,940.00	-
41 บริษัท อุตสาหกรรมอ่างเวียน จำกัด * (ฟื้นฟู)	หุ้นสามัญ	0.0050	2,659,800.00	-	-	2,659,800.00	-	2,659,800.00	-
42 บริษัท อ่าวขามเพอร์ดานาเบอร์ฮัต จำกัด ▲	หุ้นสามัญ	0.0046	89,128.12	-	-	89,128.12	-	89,128.12	-
43 บริษัท ยานภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) D	หุ้นสามัญ	0.0029	123,045,768.00	-	(123,045,768.00)	-	-	-	-
44 บริษัท บริหารมหานคร จำกัด (มหาชน) (เลิก) ▲	หุ้นสามัญ	0.0000024	-	-	-	-	-	-	-
รวม เงินลงทุนทั่วไป			<u>33,586,133,820.39</u>	<u>82,460.00</u>	<u>(28,705,538,730.33)</u>	<u>4,880,677,550.06</u>	<u>130,535,884.22</u>	<u>1,495,646,591.22</u>	<u>171,463,326.07</u>
รวม เงินลงทุนระยะยาว						<u>257,854,025,413.20</u>	<u>2,033,791,051.21</u>	<u>365,933,589,019.18</u>	<u>1,973,995,888.87</u>

หมายเหตุ : * หุ้นที่ได้มาโดยนิติเหตุ ปี 2550

** หุ้นที่ได้มาโดยนิติเหตุ ปี 2551

*** หุ้นที่ได้มาโดยนิติเหตุ ปี 2556

▲ หุ้นที่กระทรวงการคลังถือตามนโยบาย

A ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 เห็นชอบในแนวทางการแก้ไขปัญหาของ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (บอท.) โดยให้กระทรวงการคลังลดสัดส่วนการถือหุ้นใน บอท. ให้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว โดยการจำหน่ายหุ้น บอท. จำนวน 69,193,870 หุ้น รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 278,851,296.10 บาท และให้หลุดพ้นจากสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจโดยเด็ดขาด ส่งผลให้เกิดการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุมเป็นเงินลงทุนทั่วไป

B ตามหนังสือสำนักบริหารหลักทรัพย์ของรัฐ ที่ กค 0806.2/337 ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 เรื่องการเช็คจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องการจำหน่ายหลักทรัพย์ ประเภทหุ้นสามัญ โดยวิธีการประมูล เป็นการทั่วไปแบบยื่นข้อเสนอราคา สั่ง ณ วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2561 ราย บริษัท บางกอกเดินเรือและการค้า จำกัด จำนวน 50 หุ้น รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,000,000.00 บาท

C ตามหนังสือสำนักบริหารหลักทรัพย์ของรัฐ ที่ กค 0806.2/283 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2562 เรื่องการเช็คจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องการจำหน่ายหลักทรัพย์ ประเภทหุ้นสามัญ โดยวิธีการประมูล เป็นการทั่วไปแบบยื่นข้อเสนอราคา สั่ง ณ วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2561 ราย บริษัท สยามซิติประกันภัย จำกัด (มหาชน) จำนวน 150 หุ้น รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 75,000.00 บาท

D ในปี 2562 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดำเนินการเพิกถอนหุ้นสามัญของ บริษัท ยานภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 เป็นต้นไป ดังนั้น จึงโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนจากเงินลงทุนตราสารทุนเผื่อขายเป็นเงินลงทุนทั่วไประยะยาว พร้อมทั้งตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนทั้งจำนวน

หมายเหตุที่ 14 – ที่ดินราชพัสดุ

ที่ดินราชพัสดุ จำนวน 4,706,211,125,146.00 บาท เป็นที่ดินราชพัสดุที่ขึ้นทะเบียนในระบบสารสนเทศ
ข้อมูลที่ดินราชพัสดุทั่วประเทศ

(หน่วย : บาท)

	2563	2562
ที่ดินราชพัสดุ	4,706,211,125,146.00	4,706,211,125,146.00
รวม ที่ดินราชพัสดุ	4,706,211,125,146.00	4,706,211,125,146.00

หมายเหตุที่ 15 – ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย จำนวน 64,217,164,736.82 บาท ประกอบด้วย

(หน่วย : บาท)

	2563	2562
ดอกเบีย้ค้างจ่าย	51,861,832,117.71	50,439,606,943.08
ค้างจ่ายส่วนราชการ	12,355,332,619.11	18,049,001,486.92
รวม ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	64,217,164,736.82	68,488,608,430.00

ดอกเบีย้ค้างจ่าย จำนวน 51,861,832,117.71 บาท เป็นดอกเบีย้เงินกู้ในประเทศ และต่างประเทศ
ที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ประกอบด้วย

(หน่วย : บาท)

	2563	2562
ดอกเบีย้เงินกู้ในประเทศค้างจ่าย	51,733,082,480.36	50,150,621,941.11
ดอกเบีย้เงินกู้ต่างประเทศค้างจ่าย	128,749,637.35	288,985,001.97
รวม ดอกเบีย้ค้างจ่าย	51,861,832,117.71	50,439,606,943.08

ค้างจ่ายส่วนราชการ จำนวน 12,355,332,619.11 บาท เป็นรายการที่หน่วยงานของรัฐขอเบิกเงิน
ช่วงสิ้นปีงบประมาณ และกรมบัญชีกลางได้อนุมัติการขอเบิกเงินแล้ว แต่อยู่ระหว่างดำเนินการส่งจ่ายเงินเข้าบัญชีของ
หน่วยงานของรัฐ ซึ่งกรมบัญชีกลางได้จ่ายเงินเข้าบัญชีของหน่วยงานของรัฐในเดือนตุลาคม 2563

หมายเหตุที่ 16 – เงินรับฝาก

เงินรับฝาก จำนวน 452,393,631,346.46 บาท เป็นเงินรับฝากที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังรับฝากไว้จากหน่วยงานของรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งจะต้องจ่ายคืนให้เมื่อหน่วยงานขอเบิก ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ส่วนราชการ	253,669,393,378.89	237,858,651,195.39
รัฐวิสาหกิจ	22,026,476.24	22,026,476.24
หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ	6,231,922,981.84	7,931,639,088.07
ทุนหมุนเวียน	174,863,846,817.61	128,791,980,083.03
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	17,606,441,691.88	19,283,751,283.50
รวม เงินรับฝาก	452,393,631,346.46	393,888,048,126.23

หมายเหตุที่ 17 – เงินกู้ยืมระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ตั๋วเงินคลัง	330,000,000,000.00	-
ตั๋วสัญญาใช้เงิน - ระยะสั้น	63,133,000,000.00	26,370,060,517.59
ตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้ (R-Bill)	-	40,000,000,000.00
สัญญาเงินกู้ยืมระยะสั้น	-	15,811,998,120.00
รวม เงินกู้ยืมระยะสั้น	393,133,000,000.00	82,182,058,637.59

ตั๋วเงินคลัง (Treasury Bills) จำนวน 330,000,000,000.00 บาท เป็นตราสารหนี้ระยะสั้น อายุไม่เกิน 12 เดือน ออกตามขอบเขตของพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 โดยให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้เป็นเครื่องมือในการบริหารเงินสดของรัฐบาล เงินที่ได้จากการออกตั๋วเงินคลังได้นำส่งคลังเพื่อสมทบเงินคงคลัง

ตั๋วสัญญาใช้เงิน - ระยะสั้น (Short Term Promissory Note : PN) จำนวน 63,133,000,000.00 บาท เป็นตราสารหนี้ระยะสั้น อายุไม่เกิน 1 ปี ออกตามขอบเขตของกฎหมาย 2 ฉบับ ได้แก่

- พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามมาตรา 7 มาตรา 14 มาตรา 20 (3) และมาตรา 24 (1) จำนวน 13,133,000,000.00 บาท
- พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 มาตรา 3 จำนวน 50,000,000,000.00 บาท

หมายเหตุที่ 18 – เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี

เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 521,594,427,914.71 บาท ประกอบด้วย

18.1 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลเงินบาทที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 511,281,580,892.18 บาท

เป็นเงินกู้ยืมระยะยาวสกุลเงินบาท ที่ครบกำหนดชำระในรอบระยะเวลารายงานถัดไป ประกอบด้วย

		(หน่วย : บาท)	
	หมายเหตุ	2563	2562
พันธบัตรรัฐบาล	20.1	218,414,947,000.00	142,984,713,000.00
ตั๋วสัญญาใช้เงินระยะยาว	20.2	150,116,366,565.24	188,772,495,049.47
สัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว	20.3	142,750,267,326.94	30,438,724,897.15
รวม เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลเงินบาทที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		<u>511,281,580,892.18</u>	<u>362,195,932,946.62</u>

18.2 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลเงินต่างประเทศที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 10,312,847,022.53 บาท

เป็นเงินกู้ยืมระยะยาวสกุลเงินตราต่างประเทศ ที่ครบกำหนดชำระในรอบระยะเวลารายงานถัดไป ประกอบด้วย

สกุลเงิน	2563		2562	
	เงินตราต่างประเทศ	(หน่วย : บาท)	เงินตราต่างประเทศ	(หน่วย : บาท)
ดอลลาร์สหรัฐ				
เงินกู้จากธนาคารโลก (IBRD)	86,952,359.06	2,767,328,388.97	90,404,932.88	2,781,407,205.48
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)	41,790,000.02	1,330,000,182.64	32,710,000.02	1,006,359,131.62
รวม	<u>128,742,359.08</u>	<u>4,097,328,571.61</u>	<u>123,114,932.90</u>	<u>3,787,766,337.10</u>
เยนญี่ปุ่น				
เงินกู้จากองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA)	20,412,999,081.00	6,199,386,994.90	4,865,302,000.00	1,397,723,419.76
ดอลลาร์แคนาดา				
เงินกู้จากรัฐบาลแคนาดา	674,620.42	16,131,456.02	674,620.42	15,760,347.33
รวม เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลเงินต่างประเทศ				
ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		<u>10,312,847,022.53</u>		<u>5,201,250,104.19</u>
รวม เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		<u>521,594,427,914.71</u>		<u>367,397,183,050.81</u>

หมายเหตุที่ 19 – หนี้สินหมุนเวียนอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินรับฝากอื่น	372,700,412.94	391,807,467.41
ดอกเบียจ่าย – รับล่วงหน้า	839,569,922.06	386,032,015.20
รวม หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,212,270,335.00</u>	<u>777,839,482.61</u>

ดอกเบียจ่ายรับล่วงหน้า จำนวน 839,569,922.06 บาท เกิดจาก ณ วันประมวลขยายพันธบัตรรัฐบาล เป็นค่าดอกเบียที่คิดตั้งแต่วันที่มีการจ่ายดอกเบียครั้งล่าสุดจนถึงวันที่ซื้อพันธบัตร กรณีออกจำหน่ายพันธบัตรระหว่างงวดการจ่ายดอกเบีย

หมายเหตุที่ 20 – เงินกู้ยืมระยะยาว

		(หน่วย : บาท)	
		2563	2562
เงินกู้ยืมระยะยาวที่เป็นสกุลเงินบาท			
พันธบัตรรัฐบาล	20.1	5,405,080,315,000.00	4,827,279,028,000.00
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	20.2	578,699,746,113.88	507,533,272,911.35
สัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว	20.3	271,207,963,664.81	163,140,883,123.34
รวม เงินกู้ยืมระยะยาวที่เป็นสกุลเงินบาท		6,254,988,024,778.69	5,497,953,184,034.69
หัก ส่วนของเงินกู้ระยะยาวสกุลเงินบาทที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		(511,281,580,892.18)	(362,195,932,946.62)
รวม เงินกู้ยืมระยะยาวที่เป็นสกุลเงินบาท สุทธิ		5,743,706,443,886.51	5,135,757,251,088.07
เงินกู้ยืมระยะยาวที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ			
เงินกู้แผ่นดินสกุลเงินต่างประเทศ – ระยะยาว	20.4	86,708,063,357.00	81,518,251,811.71
หัก ส่วนของเงินกู้ระยะยาวสกุลเงินต่างประเทศที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		(10,312,847,022.53)	(5,201,250,104.19)
รวม เงินกู้ยืมระยะยาวที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ สุทธิ		76,395,216,334.47	76,317,001,707.52
รวม เงินกู้ยืมระยะยาวที่รัฐบาลกู้โดยตรง		5,820,101,660,220.98	5,212,074,252,795.59
เงินกู้ยืมอื่นรัฐบาล – ระยะยาว	20.5	3,014,257,679.16	3,014,257,679.16
ส่วนเกินมูลค่า		209,603,903,937.12	175,339,235,500.20
ส่วนต่ำกว่ามูลค่า		(31,235,350,011.71)	(32,779,265,139.82)
รวม เงินกู้ยืมระยะยาว		6,001,484,471,825.55	5,357,648,480,835.13

หมายเหตุที่ 20.1 – พันธบัตรรัฐบาล ประกอบด้วย

		(หน่วย : บาท)		
		รวม		
		ภายใน 1 ปี	2563	2562
1. พันธบัตรรัฐบาลที่ออกเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ	29,023,947,000.00	2,590,867,072,000.00	2,619,891,019,000.00	2,439,021,732,000.00
2. พันธบัตรรัฐบาลเพื่อการบริหารหนี้	-	1,629,840,296,000.00	1,629,840,296,000.00	1,363,769,296,000.00
3. พันธบัตรรัฐบาลเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF 1)	40,000,000,000.00	206,000,000,000.00	246,000,000,000.00	258,900,000,000.00
4. พันธบัตรรัฐบาลกรณีพิเศษและพันธบัตรรัฐบาลเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF3)	69,000,000,000.00	383,398,000,000.00	452,398,000,000.00	452,398,000,000.00
5. พันธบัตรรัฐบาลเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ (TKK)	80,391,000,000.00	232,799,000,000.00	313,190,000,000.00	313,190,000,000.00
6. พันธบัตรรัฐบาล (พรก. กู้เงินโควิด-19)	-	143,761,000,000.00	143,761,000,000.00	-
รวม พันธบัตรรัฐบาล	218,414,947,000.00	5,186,665,368,000.00	5,405,080,315,000.00	4,827,279,028,000.00

พันธบัตรรัฐบาลที่ออกเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน 2,619,891,019,000.00 บาท ออกภายใต้พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561 โดยให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ เงินที่ได้จากการจำหน่ายพันธบัตรได้นำส่งคลังเพื่อชดเชยการขาดดุล

พันธบัตรรัฐบาลเพื่อการบริหารหนี้ จำนวน 1,629,840,296,000.00 บาท ออกตามมาตรา 14 มาตรา 20 (3) และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 โดยให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ และ/หรือ แปลงตัวเงินคลัง เงินที่ได้จากการจำหน่ายพันธบัตรได้นำไปปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ และ/หรือ นำส่งคลัง เพื่อแปลงตัวเงินคลังให้เป็นพันธบัตรรัฐบาล

พันธบัตรรัฐบาลเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF1) จำนวน 246,000,000,000.00 บาท ออกตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541 และปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ FIDF 1 ตามมาตรา 9 โดยให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในประเทศ เพื่อชดใช้ความเสียหายและปรับโครงสร้างแหล่งเงินทุนของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดยเงินที่นำมาชำระคืนต้นเงินกู้รวมถึงดอกเบี้ยเงินกู้ มาจากเงินในบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน - 2 อันเนื่องมาจากพระราชกำหนดปรับปรุงบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2555 ซึ่งแหล่งที่มาของเงินในบัญชีดังกล่าวประกอบด้วย

1) เงินกำไรสุทธิที่ธนาคารแห่งประเทศไทยนำส่งเป็นรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย ในแต่ละปีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบ

2) เงินที่สถาบันการเงินนำส่งธนาคารแห่งประเทศไทย

3) เงินหรือสินทรัพย์ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ตามจำนวนที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

4) เงินโอนจากบัญชีกองทุนเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

พันธบัตรรัฐบาลกรณีพิเศษและพันธบัตรรัฐบาลเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้ (FIDF3) จำนวน 452,398,000,000.00 บาท ออกตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. 2545 โดยให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินบาท เพื่อชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดยเงินที่นำมาชำระคืนต้นเงินกู้รวมถึงดอกเบี้ยเงินกู้มาจากเงินในบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน - 2 อันเนื่องมาจากพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2555 โดยในส่วนของเงินที่นำมาชำระคืนต้นเงินกู้ยังมีที่มาจากเงินในบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นเงินจากสินทรัพย์คงเหลือในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีตามกฎหมายว่าด้วยเงินตราหลังจากการจ่ายเมื่อสิ้นปี อีกแหล่งหนึ่งเช่นเดียวกับในทุกงวดที่ผ่านมา

พันธบัตรรัฐบาลเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ (TKK) จำนวน 313,190,000,000.00 บาท ออกตาม มาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2552 โดยให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้

พันธบัตรรัฐบาล (พรก. กู้เงินโควิด-19) จำนวน 143,761,000,000.00 บาท ออกตามมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยี่ยวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 โดยให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี มีอำนาจกู้เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศ หรือออกตราสารหนี้ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยมีมูลค่ารวมกัน ไม่เกินหนึ่งล้านล้านบาทโดยต้องลงนามในสัญญากู้เงินหรือออกตราสารหนี้ภายในวันที่ 30 กันยายน 2564

หมายเหตุที่ 20.2 - ตัวสัญญาใช้เงิน ประกอบด้วย

(หน่วย : บาท)

	ครบกำหนดชำระ	ครบกำหนดชำระ	รวม	
	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี	2563	2562
ตัวสัญญาใช้เงิน - ระยะยาว	150,116,366,565.24	428,583,379,548.64	578,699,746,113.88	507,533,272,911.35
รวม ตัวสัญญาใช้เงิน - ระยะยาว	150,116,366,565.24	428,583,379,548.64	578,699,746,113.88	507,533,272,911.35

ตัวสัญญาใช้เงิน (Promissory Note : PN) จำนวน 578,699,746,113.88 บาท ออกตามขอบเขต ของกฎหมาย 5 ฉบับ ได้แก่

1. พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561 เพื่อนำเงินไปชดเชยการขาดดุลงบประมาณตามมาตรา 20 (1) และมาตรา 21 เพื่อให้กู้ต่อตามมาตรา 20 (4) และมาตรา 25 และเพื่อปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะตามมาตรา 14 มาตรา 20 (3) และมาตรา 24

2. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541 เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ FIDF1 ตามมาตรา 7

3. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. 2545 เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ FIDF3 ตามมาตรา 7

4. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2552 เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ TKK ตามมาตรา 8

5. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยี่ยวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 เพื่อแก้ไขปัญหา เยี่ยวยา และเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรา 3

การออกตัวสัญญาใช้เงินอยู่ในกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้กู้เงินในแต่ละปีงบประมาณเพื่อ ชดเชยการขาดดุล เพื่อให้กู้ต่อ และเพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ภายใต้แต่ละกฎหมาย โดยกระทรวงการคลังสามารถ ออกตัวสัญญาใช้เงินให้กับผู้ให้กู้โดยตรง

หมายเหตุที่ 20.3 – สัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว ประกอบด้วย

	ครบกําหนดชำระ		รวม	
	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี	2563	2562
สัญญาเงินกู้ระยะยาว	142,750,267,326.94	128,457,696,337.87	271,207,963,664.81	163,140,883,123.34
รวม สัญญาเงินกู้ระยะยาว	142,750,267,326.94	128,457,696,337.87	271,207,963,664.81	163,140,883,123.34

(หน่วย : บาท)

สัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว (Long Term Loan) จำนวน 271,207,963,664.81 บาท ดำเนินการตามขอบเขตของกฎหมาย 2 ฉบับ ได้แก่

1. พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 เพื่อนำเงินไปชดเชยการขาดดุลงบประมาณตามมาตรา 20 (1) และเพื่อนำเงินไปให้รัฐวิสาหกิจกู้ต่อ ตามมาตรา 20 (4) และมาตรา 25 และเพื่อดำเนินโครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (DPL) และโครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาาระบบบริหารจัดการน้ำและระบบขนส่งทางถนน ระยะเร่งด่วน ตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ระยะที่ 2 (Stimulus Package 2 : SP2) ตามมาตรา 20 (2) มาตรา 22 และมาตรา 23

2. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรา 3

หมายเหตุที่ 20.4 – เงินกู้แผ่นดินสกุลเงินต่างประเทศ ประกอบด้วย

เงินกู้แผ่นดินสกุลเงินต่างประเทศ – ระยะยาว จำนวน 76,395,216,334.47 บาท จำแนกตามสกุลเงินและแหล่งเงินกู้ ดังนี้

สกุลเงิน	2563				2562	
	ครบกําหนดชำระภายใน 1 ปี		ครบกําหนดชำระเกิน 1 ปี		ครบกําหนดชำระเกิน 1 ปี	
	เงินตราต่างประเทศ	(หน่วย : บาท)	เงินตราต่างประเทศ	(หน่วย : บาท)	เงินตราต่างประเทศ	(หน่วย : บาท)
ดอลลาร์สหรัฐ						
เงินกู้จากธนาคารโลก (IBRD)	86,952,359.06	2,767,328,388.97	749,800,000.00	23,862,984,840.00	836,752,359.06	25,743,606,754.08
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)	41,790,000.02	1,330,000,182.64	205,746,108.95	6,548,034,514.22	246,878,577.17	7,595,490,993.06
รวม	128,742,359.08	4,097,328,571.61	955,546,108.95	30,411,019,354.22	1,083,630,936.23	33,339,097,747.14
เยนญี่ปุ่น						
เงินกู้จากองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA)	20,412,999,081.00	6,199,386,994.90	150,994,297,089.00	45,856,666,037.34	149,112,190,569.00	42,837,546,555.43
รวม	20,412,999,081.00	6,199,386,994.90	150,994,297,089.00	45,856,666,037.34	149,112,190,569.00	42,837,546,555.43
ดอลลาร์แคนาดา						
เงินกู้จากรัฐบาลแคนาดา	674,620.42	16,131,456.02	5,333,367.19	127,530,942.91	6,007,987.61	140,357,404.95
รวม	674,620.42	16,131,456.02	5,333,367.19	127,530,942.91	6,007,987.61	140,357,404.95
รวม เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลเงินต่างประเทศ		10,312,847,022.53		76,395,216,334.47		76,317,001,707.52

หมายเหตุที่ 20.5 - เงินกู้ยืมอื่นรัฐบาล - ระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินกู้ยืมอื่นรัฐบาล - ระยะยาว	3,014,257,679.16	3,014,257,679.16
รวม เงินกู้ยืมอื่นรัฐบาล - ระยะยาว	3,014,257,679.16	3,014,257,679.16

เงินกู้ยืมอื่นรัฐบาล - ระยะยาว จำนวน 3,014,257,679.16 บาท เป็นการจำหน่ายหุ้นบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) จำนวน 78,865,978 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 38.22 บาท ให้ธนาคารออมสินเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2549 ภายใต้สัญญาซื้อคืนในราคาที่กำหนดจากต้นทุนที่ธนาคารรับซื้อพร้อมกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่ตกลงกันภายในระยะเวลา 3 ปี เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2552 ครบกำหนดซื้อหุ้นคืน กระทรวงการคลังได้มีหนังสือขยายสิทธิในการซื้อหุ้นคืนออกไปอีก 3 ปี และเมื่อครบกำหนดกระทรวงการคลังได้ขอขยายสิทธิออกไปอีกทุก ๆ 3 ปี โดยการจ่ายผลตอบแทนให้ธนาคารออมสิน จำนวนจากการเปรียบเทียบระหว่างเงินปันผลที่ธนาคารออมสินได้รับทั้งหมดกับอัตราผลตอบแทนตามหลักเกณฑ์เดิม และจะจ่ายชำระให้แก่ธนาคารออมสินเมื่อมีการรับซื้อหุ้นคืน

หมายเหตุที่ 21 - ทุน

	(หน่วย : บาท)				
	หน่วยงานกลาง (9999)	ธนากรักษ์	สคร.	สบน.	รวม
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562	(15,535,648,429.79)	4,706,211,125,146.00	1,064,828,926,534.39	(1,745,896,510,601.06)	4,009,607,892,649.54
บวก ส่วนเกินจาก					
การปรับมูลค่าที่ดินราชพัสดุ	-	-	-	-	-
ทุนของหน่วยงาน					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563	(15,535,648,429.79)	4,706,211,125,146.00	1,064,828,926,534.39	(1,745,896,510,601.06)	4,009,607,892,649.54

	(หน่วย : บาท)				
	หน่วยงานกลาง (9999)	ธนากรักษ์	สคร.	สบน.	รวม
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2561	(15,535,648,429.79)	4,551,869,635,725.04	1,064,828,926,534.39	(1,745,896,510,601.06)	3,855,266,403,228.58
บวก ส่วนเกินจาก					
การปรับมูลค่าที่ดินราชพัสดุ	-	154,341,489,420.96	-	-	154,341,489,420.96
ทุนของหน่วยงาน					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2562	(15,535,648,429.79)	4,706,211,125,146.00	1,064,828,926,534.39	(1,745,896,510,601.06)	4,009,607,892,649.54

หมายเหตุที่ 22 - รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
บัญชีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมยกมา	2,531,982,067,122.13	2,190,577,717,507.26
บวก ปรับปรุงรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมต้นงวด	10,964.00	5,676,785.19
	2,531,982,078,086.13	2,190,583,394,292.45
บวก ผลสะสมของการแก้ไขข้อผิดพลาดงวดก่อน	(4,384,535.06)	510,905,492.48
หัก ปรับปรุงจากการโอนทรัพย์สินและหนี้สินของโครงการ รถไฟฟ้าสายสีเขียวของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทยให้กับกรุงเทพมหานคร	-	(4,119,615,324.96)
	2,531,977,693,551.07	2,186,974,684,459.97
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	938,427,078,153.59	345,007,382,662.16
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	3,470,404,771,704.66	2,531,982,067,122.13

หมายเหตุที่ 23 - รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 2,379,717,781,736.33 บาท แยกตามประเภทรายได้แผ่นดินดังนี้

ประเภทรายได้แผ่นดิน	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ภาษีทางตรง	1,017,159,822,555.62	1,129,091,593,265.48
ภาษีการขายทั่วไป	795,838,993,907.20	853,525,249,826.69
ภาษีการขายเฉพาะ	582,319,440,720.71	628,707,467,474.38
ภาษีสินค้าเข้า - ออก	89,872,306,029.93	103,977,176,022.14
ภาษีลักษณะการอนุญาต	56,201,893,549.77	49,627,018,726.43
การขายสิ่งของและบริการ	45,911,437,917.48	22,733,745,133.11
รัฐพาณิชย์	188,860,848,969.65	169,162,629,411.33
รายได้อื่น	63,610,584,286.53	57,739,648,837.04
รวมรายได้แผ่นดิน	2,839,775,327,936.89	3,014,564,528,696.60
หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	(460,057,546,200.56)	(475,136,435,317.71)
รวม รายได้แผ่นดินทั้งสิ้น	2,379,717,781,736.33	2,539,428,093,378.89

หมายเหตุที่ 24 - รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้เงินนอกงบประมาณ	66,090,375,895.55	15,676,387,769.49
รายได้จากการอุดหนุน	96,308,648,699.11	98,747,145,363.10
รายได้ดอกเบี้ย	5,238,601,142.75	5,262,180,920.91
รายได้ค่าธรรมเนียมการให้กู้ต่อและค้าประกัน	19,051,879.23	17,477,840.41
กำไรที่เกิดขึ้นแล้วของเงินลงทุน	205,321,710.90	1,176,986,891.25
รายได้อื่น	298,542,815.17	1,118,590.19
รวม รายได้อื่น	168,160,542,142.71	120,881,297,375.35

หมายเหตุที่ 25 - รายจ่ายจากเงินงบประมาณ

รายจ่ายจากเงินงบประมาณที่จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 3,060,307,434,359.69 บาท

ประกอบด้วย

1. รายจ่ายที่จ่ายจากเงินงบประมาณปีปัจจุบัน จำนวน 2,823,505,280,887.65 บาท ประกอบด้วย

		(หน่วย : บาท)	
	หมายเหตุ	2563	2562
รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน	25.1	2,670,674,810,064.68	2,552,539,975,632.17
ดอกเบี้ยจ่ายในประเทศและต่างประเทศ	25.1	152,346,540,284.41	150,603,898,089.64
ค่าธรรมเนียมเงินกู้	25.1	483,930,538.56	434,690,491.48
รวม รายจ่ายจากเงินงบประมาณปีปัจจุบัน		2,823,505,280,887.65	2,703,578,564,213.29

2. รายจ่ายที่จ่ายจากเงินงบประมาณปีก่อน จำนวน 236,802,153,472.04 บาท ประกอบด้วย

		(หน่วย : บาท)	
		2563	2562
รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน		236,802,153,472.04	270,277,068,523.70
ดอกเบี้ยจ่ายในประเทศและต่างประเทศ			47,567,978.41
รวม รายจ่ายที่จ่ายจากเงินงบประมาณปีก่อน		236,802,153,472.04	270,324,636,502.11

หมายเหตุที่ 25.1 - รายจ่ายจากเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2563

รายงานเปรียบเทียบงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงกับรายจ่ายเงินจากเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2563

(หน่วย : บาท)

รายการ	งบประมาณ หลังโอนเปลี่ยนแปลง	รายจ่ายจากหน่วยงาน หัก เบิกเกินส่งคืน	ดอกเบี้ยจ่ายในประเทศ /ต่างประเทศ ค่าธรรมเนียมเงินกู้ และค่าใช้จ่าย ทางการเงินอื่น	ชำระคืนต้นเงินกู้	รายจ่ายชดใช้ เงินคงคลัง	คงเหลือ 6 = 1-2-3-4-5
	1	2	3	4	5	
1. งบประมาณเพื่อหน่วยงาน						
งบบุคลากร	625,666,571,835.63	618,091,422,004.74	-	-	-	7,575,149,830.89
งบดำเนินงาน	148,127,994,035.57	138,131,673,502.29	-	-	-	9,996,320,533.28
งบลงทุน	381,113,596,537.75	249,573,871,329.02	-	-	-	131,539,725,208.73
งบอุดหนุน	722,974,339,272.83	681,551,316,251.02	-	-	-	41,423,023,021.81
งบรายจ่ายอื่น	654,499,378,683.42	429,177,616,834.46	152,830,470,822.97	33,689,871,217.74	-	38,801,419,808.25
งบกลาง	604,908,653,834.80	554,148,910,143.15	-	-	-	50,759,743,691.65
รวม	3,137,290,534,200.00	2,670,674,810,064.68	152,830,470,822.97	33,689,871,217.74	-	280,095,382,094.61
2. งบประมาณเพื่อ						
ชดใช้เงินคงคลัง	62,709,465,800.00	-	-	-	62,709,465,747.80	52.20
รวมทั้งสิ้น	3,200,000,000,000.00	2,670,674,810,064.68	152,830,470,822.97	33,689,871,217.74	62,709,465,747.80	280,095,382,146.81

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 3,200,000,000,000.00 บาท แยกเป็น
 งบประมาณรายจ่ายเพื่อหน่วยงาน จำนวน 3,137,290,534,200.00 บาท และงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง
 จำนวน 62,709,465,800.00 บาท ซึ่งการจ่ายเงินงบประมาณจากหน่วยงาน ประกอบด้วย รายจ่ายจากหน่วยงาน
 หัก เบิกเกินส่งคืน จำนวน 2,670,674,810,064.68 บาท รายจ่ายเพื่อชำระดอกเบี้ยเงินกู้ในประเทศและต่างประเทศ
 จำนวน 152,346,540,284.41 บาท รายจ่ายค่าธรรมเนียมเงินกู้ จำนวน 483,930,538.56 บาท และชำระคืนต้นเงินกู้
 จำนวน 33,689,871,217.74 บาท/น

รายงานเปรียบเทียบงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงกับรายจ่ายเงินจากเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2562

(หน่วย : บาท)

รายการ	งบประมาณ หลังโอนเปลี่ยนแปลง	รายจ่ายจากหน่วยงาน หัก เบิกเกินส่งคืน	ดอกเบี้ยจ่ายในประเทศ / ต่างประเทศ / ค่าธรรมเนียมเงินกู้	ชำระคืนต้นเงินกู้	คงเหลือ
	1	2	3	4	5 = 1-2-3-4
1. งบประมาณเพื่อหน่วยงาน					
งบบุคลากร	622,672,319,158.31	616,490,409,655.64	-	-	6,181,909,502.67
งบดำเนินงาน	164,766,753,252.88	153,549,941,663.46	-	-	11,216,811,589.42
งบลงทุน	411,291,773,751.17	282,862,081,532.94	-	-	128,429,692,218.23
งบอุดหนุน	615,282,277,169.75	594,344,567,464.57	-	-	20,937,709,705.18
งบรายจ่ายอื่น	722,597,034,619.74	454,546,508,616.35	151,038,588,581.12	65,499,487,958.42	51,512,449,463.85
งบกลาง	463,389,842,048.15	450,746,466,699.21	-	-	12,643,375,348.94
รวมทั้งสิ้น	3,000,000,000,000.00	2,552,539,975,632.17	151,038,588,581.12	65,499,487,958.42	230,921,947,828.29

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 3,000,000,000,000.00 บาท เป็นรายจ่ายจากเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย รายจ่ายจากหน่วยงาน หัก เบิกเกินส่งคืน จำนวน 2,552,539,975,632.17 บาท รายจ่ายเพื่อชำระดอกเบี้ยเงินกู้ในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 150,603,898,089.64 บาท รายจ่ายค่าธรรมเนียมเงินกู้ จำนวน 434,690,491.48 บาท และชำระคืนต้นเงินกู้ จำนวน 65,499,487,958.42 บาท

หมายเหตุที่ 26 – ค่าใช้จ่ายตามมาตรการของรัฐ

(หน่วย : บาท)

	2563	2562
รายจ่ายจากเงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมาย	25,000,000,000.00	-
รวม รายจ่ายจากเงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมาย	25,000,000,000.00	-

ค่าใช้จ่ายตามมาตรการของรัฐ จำนวน 25,000,000,000.00 บาท เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ่ายเงินทุนสำรองจ่ายตามพระราชบัญญัติวิธีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 45 โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2563 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตรการของรัฐ ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

หมายเหตุที่ 27 - ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	341,973,732,000.71	3,973,176,409.75
รวม ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	<u>341,973,732,000.71</u>	<u>3,973,176,409.75</u>

ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 341,973,732,000.71 บาท เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการโอนเงินนอกงบประมาณที่ได้จากการกู้ยืมหน่วยงานของรัฐใช้จ่ายตามที่ได้รับอนุมัติโครงการ ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
1. เงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ		
- เงินอุดหนุนเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ	303,285,829.00	2,979,500,374.94
- เงินอุดหนุนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงการพื้นฐาน (DPL)	1,491,221,546.47	382,471,486.65
- เงินอุดหนุนเพื่อการก่อสร้างทางสายหลักระยะที่ 2 (ADB)	1,107,096,706.30	611,204,548.16
2. เงินอุดหนุนเพื่อแก้ปัญหา COVID 19	339,072,127,918.94	-
รวม	<u>341,973,732,000.71</u>	<u>3,973,176,409.75</u>

หมายเหตุที่ 28 - ค่าใช้จ่ายอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	14,568.00	16,232.00
ค่าใช้จ่ายผลักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	142,600,950.44	-
ค่าใช้จ่ายอื่น	3,559.07	-
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานอื่น	7,631,327.46	7,457,600.45
ค่าจำหน่ายเงินลงทุน	8,408,800.00	18,687,900.00
ขาดทุนจากการไถ่ถอนก่อนกำหนด	4,925,526,764.30	3,002,346,939.13
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	19,051,879.23	17,477,840.41
ดอกเบี้ยจ่าย	35,247,645,465.01	37,283,950,295.33
ขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากเงินลงทุน	1,830,286,503.30	123,045,768.00
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน	28,460,281,432.33	-
ยุบหลอมเหรียญกษาปณ์	596,667,155.02	-
รวม	<u>71,238,118,404.16</u>	<u>40,452,982,575.32</u>

หมายเหตุที่ 29 – หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งมีได้แสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย

1. รายการที่รัฐบาลค้ำประกันหนี้สินเงินกู้ จำนวน 710,701,462,296.75 บาท โดยเป็นการกู้เงินจากต่างประเทศ จำนวน 43,278,738,573.58 บาท และกู้เงินภายในประเทศ จำนวน 667,422,723,723.17 บาท ดังนี้

1.1 เงินกู้จากต่างประเทศ จำแนกตามหน่วยงาน

(หน่วย : บาท)

หน่วยงาน	สกุลเงิน	2563		2562	
		เงินตราต่างประเทศ	จำนวนเงินบาท	เงินตราต่างประเทศ	จำนวนเงินบาท
1. การประปานครหลวง	JPY	1,120,152,000.00	374,130,768.00	1,400,190,000.00	467,663,460.00
2. การรถไฟฟ้ายานขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย	JPY	100,526,474,000.00	31,191,691,890.20	105,908,280,000.00	32,859,609,918.00
3. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	JPY	-	-	121,951,000.00	29,365,938.65
4. บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	JPY	35,882,194,000.00	11,139,235,537.35	46,411,381,000.00	14,277,506,409.91
5. การรถไฟแห่งประเทศไทย	JPY	759,936,000.00	230,791,043.32	1,436,847,000.00	412,783,153.55
	EUR	2,848,619.61	106,912,682.03	3,373,205.07	113,982,285.92
6. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	EUR	-	-	1,905,842.68	64,399,377.08
7. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	EUR	4,358,853.14	163,593,860.74	7,208,181.42	243,568,054.27
8. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	EUR	-	-	2,096,296.65	70,834,911.95
9. ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) – IFCT *	EUR	1,928,592.91	72,382,791.94	-	-
รวมเงินกู้จากต่างประเทศ (จำแนกตามสกุลเงิน)	JPY	138,288,756,000.00	42,935,849,238.87	155,278,649,000.00	48,046,928,880.11
	EUR	9,136,065.66	342,889,334.71	14,583,525.82	492,784,629.22
รวมทั้งสิ้น			43,278,738,573.58		48,539,713,509.33

หมายเหตุ : * เป็นหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำให้กับบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยต่อมาได้ควบรวมกับธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งไม่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ แต่เนื่องจากยังมีหนี้ค้ำ

ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน จึงยังปรากฏในรายการที่เป็นหนี้สาธารณะ

- เงินกู้ต่างประเทศที่กระทรวงการคลังค้ำประกันเป็นเงินกู้ประเภทสัญญาเงินกู้ทุกรายการ
- การคำนวณเป็นเงินบาทใช้อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยขายของธนาคารพาณิชย์ที่ประกาศโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 ดังนี้
1 ยูโร เท่ากับ 37.5314 บาท
100 เยน เท่ากับ 30.3698 บาท
และสำหรับสัญญาที่ได้บริหารความเสี่ยงโดยการแปลงหนี้เป็นสกุลเงินบาท ใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ทำการบริหารความเสี่ยง

1.2 เงินกู้จากในประเทศ จำแนกตามหน่วยงาน

(หน่วย : บาท)

หน่วยงาน	2563			2562		
	วงเงิน			วงเงิน		
	เงินกู้ประเภท พันธบัตร	เงินกู้ประเภท สัญญาเงินกู้	รวม	เงินกู้ประเภท พันธบัตร	เงินกู้ประเภท สัญญาเงินกู้	รวม
รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงินและไม่ใช่สถาบันการเงิน						
1. การเคหะแห่งชาติ	24,800,000,000.00	2,943,000,000.00	27,743,000,000.00	18,500,000,000.00	9,400,000,000.00	27,900,000,000.00
2. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	11,700,000,000.00	-	11,700,000,000.00	18,150,000,000.00	-	18,150,000,000.00
3. การประปาส่วนภูมิภาค	9,823,000,000.00	-	9,823,000,000.00	10,773,000,000.00	-	10,773,000,000.00
4. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	-	-	-	1,000,000,000.00	-	1,000,000,000.00
5. การยางแห่งประเทศไทย	-	9,955,316,940.27	9,955,316,940.27	-	12,080,133,610.83	12,080,133,610.83
6. การรถไฟแห่งประเทศไทย	115,743,000,000.00	66,023,699,682.90	181,766,699,682.90	88,656,000,000.00	77,818,147,000.00	166,474,147,000.00
7. ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร	191,000,000,000.00	72,399,983,000.00	263,399,983,000.00	210,908,283,000.00	78,912,700,000.00	289,820,983,000.00
8. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	21,000,000,000.00	-	21,000,000,000.00	15,000,000,000.00	-	15,000,000,000.00
9. ธนาคารอาคารสงเคราะห์	25,000,000,000.00	-	25,000,000,000.00	31,000,000,000.00	-	31,000,000,000.00
10. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	-	-	-	1,000,000,000.00	-	1,000,000,000.00
11. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	66,339,160,000.00	50,505,691,900.00	116,844,851,900.00	57,123,040,000.00	56,263,924,828.72	113,386,964,828.72
รวม	465,405,160,000.00	201,827,691,523.17	667,232,851,523.17	452,110,323,000.00	234,474,905,439.55	686,585,228,439.55
หน่วยงานของรัฐ						
1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ผู้ให้ สธค.)	-	189,872,200.00	189,872,200.00	-	-	-
รวม	-	189,872,200.00	189,872,200.00	-	-	-
รวมเงินกู้จากในประเทศ	465,405,160,000.00	202,017,563,723.17	667,422,723,723.17	452,110,323,000.00	234,474,905,439.55	686,585,228,439.55

2. การค้าประกันหนี้สินที่รัฐบาลรับประกันค้ำเงินและดอกเบี้ยแทนรัฐวิสาหกิจ โดยเป็นการกู้เงินจากต่างประเทศ จำนวน 31,191,691,890.20 บาท และกู้เงินภายในประเทศ จำนวน 254,399,983,000.00 บาท ดังนี้

2.1 เงินกู้จากต่างประเทศ จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	สกุลเงิน	2563		2562	
		เงินตราต่างประเทศ	จำนวนเงินบาท	เงินตราต่างประเทศ	จำนวนเงินบาท
1. การรถไฟฟ้านครหลวงแห่งประเทศไทย	JPY	100,526,474,000.00	31,191,691,890.20	-	-
รวม		100,526,474,000.00	31,191,691,890.20	-	-

2.2 เงินกู้จากในประเทศ จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	2563			2562		
	วงเงิน		รวม	วงเงิน		รวม
	เงินกู้ประเภทพันธบัตร	เงินกู้ประเภทสัญญาเงินกู้		เงินกู้ประเภทพันธบัตร	เงินกู้ประเภทสัญญาเงินกู้	
1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	182,000,000,000.00	72,399,983,000.00	254,399,983,000.00	200,908,283,000.00	78,912,700,000.00	279,820,983,000.00
รวมทั้งสิ้น	182,000,000,000.00	72,399,983,000.00	254,399,983,000.00	200,908,283,000.00	78,912,700,000.00	279,820,983,000.00

3. การค้าประกันหนี้สินเงินกู้ในประเทศที่รัฐบาลรับประกันจ่ายดอกเบี้ยแทนรัฐวิสาหกิจ

หน่วยงาน	2563			2562		
	วงเงิน		รวม	วงเงิน		รวม
	เงินกู้ประเภทพันธบัตร	เงินกู้ประเภทสัญญาเงินกู้		เงินกู้ประเภทพันธบัตร	เงินกู้ประเภทสัญญาเงินกู้	
1. การรถไฟแห่งประเทศไทย	21,400,000,000.00	11,829,147,000.00	33,229,147,000.00	21,400,000,000.00	11,829,147,000.00	33,229,147,000.00
2. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	63,992,979,000.00	45,661,067,900.00	109,654,046,900.00	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	85,392,979,000.00	57,490,214,900.00	142,883,193,900.00	21,400,000,000.00	11,829,147,000.00	33,229,147,000.00

หมายเหตุที่ 30 - หนี้สาธารณะ

หนี้สาธารณะ หมายถึง หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้หรือหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน (การค้ำประกันหมายความรวมถึงการอวัลต์ตัวเงินด้วย) แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ หรือธุรกิจประกันสินเชื่อ โดยกระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกันการกู้เงิน และหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งจะทำเป็นสัญญาหรือออกตราสารหนี้ก็ได้ ทั้งนี้ หนี้สาธารณะ ประกอบด้วย หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน และหนี้ของหน่วยงานอื่นของรัฐ ดังนี้

	(หน่วย : ล้านบาท)	
	2563	2562
	หนี้สาธารณะ คั่งค้าง	หนี้สาธารณะ คั่งค้าง
1. หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง		
เงินกู้ยืมระยะสั้น หมายเหตุที่ 17	393,133.00	82,182.06
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี หมายเหตุที่ 18	521,594.43	367,397.18
เงินกู้ยืมระยะยาว หมายเหตุที่ 20	5,820,101.66	5,212,074.25
รวม หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง	6,734,829.09	5,661,653.49
2. หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)		
หนี้ต่างประเทศ	72.38	100.20
หนี้ในประเทศ	309,399.98	335,820.98
รวม หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	309,472.36	335,921.18
3. หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน		
3.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน		
หนี้ต่างประเทศ	42,268.53	48,439.51
หนี้ในประเทศ	357,832.87	350,764.24
รวม หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	400,101.40	399,203.75
3.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน		
หนี้ต่างประเทศ	9,350.64	84,863.67
หนี้ในประเทศ	385,590.42	408,530.25
รวม หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	394,941.06	493,393.92
รวม หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน	795,042.46	892,597.67
4. หนี้ของหน่วยงานอื่นของรัฐ		
หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	189.87	-
หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	7,631.60	9,106.74
รวม หนี้ของหน่วยงานอื่นของรัฐ	7,821.47	9,106.74
รวม หนี้สาธารณะ	7,847,165.38	6,899,279.08

หมายเหตุ การคำนวณหนี้ต่างประเทศใช้อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยขายของธนาคารพาณิชย์ที่ประกาศโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 ดังนี้

- 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 31.8258 บาท
- 1 เยน เท่ากับ 0.303698 บาท
- 1 ยูโร เท่ากับ 37.5314 บาท
- 1 เหรียญแคนาดา เท่ากับ 23.9119 บาท

หนี้สาธารณะส่วนที่แสดงรายการตามงบแสดงฐานะการเงินในรายงานการเงินแผ่นดิน แสดงเฉพาะ

หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง จำนวน 6,734,829.09 ล้านบาท *h*

หมายเหตุที่ 31 – สัดส่วนหนี้สาธารณะตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

กรอบการบริหารหนี้สาธารณะ	กรอบการบริหารหนี้สาธารณะ ¹ (ไม่เกินร้อยละ)	สถานะ ณ 30 กันยายน 2563 (ร้อยละ)
1. สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) (ร้อยละ)	60	49.34
1.1 หนี้สาธารณะ (ล้านบาท)	-	7,848,155.88
1.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) (ล้านบาท)	-	^{2/3} 15,905,107.00
2. สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ ประจำปีงบประมาณ (ร้อยละ)	35	25.38
2.1 ภาระหนี้ของรัฐบาล (ล้านบาท)	-	607,526.38 ⁴
2.2 ประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ (ล้านบาท)	-	2,394,075.48
3. สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด (ร้อยละ)	10	1.78
3.1 หนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (ล้านบาท)	-	139,390.11
3.2 หนี้สาธารณะทั้งหมด (ล้านบาท)	-	7,848,155.88
4. สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	5	0.01
4.1 ภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (ล้านบาท)	-	521.99 ⁵
4.2 รายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ (ล้านบาท)	-	9,121,387.49

ที่มา : 1. ข้อมูลจากสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563

2. การคำนวณหนี้ต่างประเทศใช้อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ที่ประกาศโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 และสำหรับสัญญาที่ได้บริหารความเสี่ยงโดยการแปลงหนี้เป็นสกุลเงินบาท ใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ทำการบริหารความเสี่ยง (SWAP)

จากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในวงกว้างทำให้เศรษฐกิจหดตัวลงอย่างรุนแรง ดังนั้น รัฐบาลมีความจำเป็นในการดำเนินมาตรการเพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบผ่านการกู้เงินภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ส่งผลให้เดือนกันยายน 2563 สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น สำหรับสัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ปรับตัวลดลง เนื่องจากการปรับโครงสร้างหนี้รัฐบาลและหนี้รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลรับภาระ รวมถึงการบริหารความเสี่ยงหนี้ต่างประเทศอย่างต่อเนื่องทำให้สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมดและสัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการอยู่ในระดับต่ำ

หมายเหตุ: 1 สัดส่วนตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2561

2 เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2563 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ประกาศตัวเลข GDP ไตรมาส 3 ปี 2563 เท่ากับ 3,862.50 พันล้านบาท GDP ไตรมาส 4 ปี 2562 เท่ากับ 4,334.85 พันล้านบาท GDP ไตรมาส 1 ปี 2563 เท่ากับ 4,161.95 พันล้านบาท และ GDP ไตรมาส 2 ปี 2563 เท่ากับ 3,545.82 พันล้านบาท

3 GDP ณ เดือนกันยายน 2563 เท่ากับ 15,905.11 พันล้านบาท ค่าเฉลี่ย GDP ไตรมาส 4 ปี 2562 + GDP ไตรมาส 1 - 3 ปี 2563

4 ข้อมูลรายได้ประจำปีงบประมาณในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา สิ้นสุด ณ เดือนกันยายน 2563 ค่าเฉลี่ย ผลการจัดเก็บรายได้สุทธิเดือนตุลาคม ปี 2562 - เดือนกันยายน ปี 2563 ที่เกิดขึ้นจริงหลังหักการจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

5 ข้อมูลรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา สิ้นสุด ณ เดือนกันยายน 2563 ค่าเฉลี่ย รายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ ไตรมาส 4 ปี 2562 - ไตรมาส 2 ปี 2563 + ประมาณการรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ ไตรมาส 3 ปี 2563 จากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

หมายเหตุที่ 32 - ข้อมูลรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ยอดยกมา 1 ต.ค. 2563	จ่ายปี 2563	งบประมาณ ชุดใช้	คงเหลือยกไป
ตามนัยมาตรา 7 (1)				
- เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ	50,168.89	-	50,168.89	-
- เงินช่วยเหลือข้าราชการลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ	75.38	-	75.38	-
- เงินสำรอง เงินสมทบและเงินชดเชย ของข้าราชการ	883.60	-	883.60	-
- ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ	11,264.21	-	11,264.21	-
ตามนัยมาตรา 7 (2)				
- รายการยุบหลอมเหรียญกษาปณ์	317.38	596.67	317.38	596.67
- รายจ่ายจากเงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมาย	-	25,000.00	-	25,000.00
รวม	62,709.46	25,596.67	62,709.46	25,596.67

รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังเป็นรายจ่ายที่ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจ่ายจากเงินคงคลังบัญชีที่ 2 ก่อนที่กฎหมายอนุญาตให้จ่าย ซึ่งเป็นการจ่ายเงินคงคลังตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 7 (1) และ (2) เมื่อได้จ่ายแล้วให้ตั้งงบประมาณชุดใช้ไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป

รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังยกมาจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 62,709.46 ล้านบาท ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชุดใช้เงินคงคลัง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรียบร้อยแล้ว

ยอดรายจ่ายจากเงินคงคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ตามมาตรา 7 (2) รายการยุบหลอมเหรียญกษาปณ์ ได้แสดงรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายอื่น และรายจ่ายจากเงินทุนสำรองจ่ายตามกฎหมายแสดงอยู่ในค่าใช้จ่ายตามมาตรการของรัฐ /

รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ยอดยกมา 1 ต.ค. 2562	จ่ายปี 2562	งบประมาณ ชุดใช้	คงเหลือยกไป
ตามนัยมาตรา 7 (1) และ (2)				
- เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ	50,168.89	-	-	50,168.89
- เงินช่วยเหลือข้าราชการลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ	75.38	-	-	75.38
- เงินสำรอง เงินสมทบและเงินชดเชย ของข้าราชการ	883.60	-	-	883.60
- ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ	11,264.21	-	-	11,264.21
- รายการยุบหลอมเหรียญกษาปณ์	317.38	-	-	317.38
รวม	62,709.46	-	-	62,709.46

รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังเป็นรายจ่ายที่ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
จ่ายจากเงินคงคลังบัญชีที่ 2 ก่อนที่กฎหมายอนุญาตให้จ่าย ซึ่งเป็นการจ่ายเงินคงคลังตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง
พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 7 (1) และ (2) เมื่อได้จ่ายแล้วให้ตั้งงบประมาณชุดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ
รายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป

หมายเหตุที่ 33 - รายการเคลื่อนไหวเงินคงคลัง

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินคงคลังต้นงวด	512,955,089,122.53	633,436,416,065.31
บวก รายรับ		
รายได้แผ่นดิน หัก ถอนคืนรายได้	2,367,519,984,755.40	2,601,803,702,206.91
เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ	811,790,755,326.12	363,216,555,940.88
รายรับจากเงินนอกงบประมาณ	905,239,010,614.04	481,867,030,543.72
รวมรายรับ	4,084,549,750,695.56	3,446,887,288,691.51
หัก รายจ่าย		
รายจ่ายจากเงินงบประมาณ	2,793,873,990,859.23	2,667,717,543,259.29
รายจ่ายจากเงินทุนสำรองจ่าย	25,000,000,000.00	-
รายจ่ายจากเงินนอกงบประมาณ	1,206,526,516,336.38	899,651,072,375.00
รวมรายจ่าย	4,025,400,507,195.61	3,567,368,615,634.29
รายรับสูงกว่ารายจ่าย	59,149,243,499.95	(120,481,326,942.78)
เงินคงคลังปลายงวด	572,104,332,622.48	512,955,089,122.53

หมายเหตุที่ 33.1 - เงินคงคลัง

เงินคงคลัง ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 จำนวน 572,104,332,622.48 บาท ประกอบด้วย

		(หน่วย : บาท)	
	หมายเหตุ	2563	2562
เงินสด ณ กรมธนารักษ์	3.1	1,509,051,053.92	1,385,797,182.45
เช็คฝากรอเรียกเก็บ	3.1	891,197,267.92	1,775,796,993.30
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย	3.2	558,011,509,208.11	498,762,123,876.83
เงินฝากธนาคารกรุงไทย	3.3	11,692,575,092.53	11,031,371,069.95
รวม เงินคงคลัง		572,104,332,622.48	512,955,089,122.53

หมายเหตุที่ 34 - เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

1. ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ฟิ้นฟูกิจการ และให้เจ้าหนี้ซึ่งจะยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา 1 เดือน นับแต่วันโฆษณา (โฆษณาในประกาศเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เรื่อง คำสั่งศาลให้ฟื้นฟูกิจการและตั้งผู้ทำแผน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2563) โดยเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563 สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจร่วมจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว

2. เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2563 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ควบรวมกิจการเป็นบริษัทเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และการลงทุนระหว่างบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และสนับสนุนให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ทรัพย์สิน โดยเฉพาะจากการรวมโครงข่ายโทรคมนาคมเข้าด้วยกัน ซึ่งในวันที่ 7 มกราคม 2564 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือ TOT และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) หรือ CAT ได้จดทะเบียนควบรวมเป็น บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) (National Telecom Public Company Limited : NT)

บทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

กรมบัญชีกลาง
กระทรวงการคลัง

บทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้จัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามนัยมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของรัฐบาลสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้กำหนดขอบเขตการวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เฉพาะงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินที่ครอบคลุมรายได้และค่าใช้จ่ายของรัฐบาลที่เป็นรายได้แผ่นดิน และรายจ่ายจากเงินงบประมาณที่เกิดขึ้น โดยมีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ จำนวน ๙๓๘,๔๒๗.๐๘ ล้านบาท เกิดจากการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ ซึ่งรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕๙๓,๔๑๙.๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๗๒.๐๐ มีรายละเอียด ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานทางการเงินของรัฐบาล

- รัฐบาลมีรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒,๕๖๔,๓๙๒.๖๕ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑๑,๘๓๓.๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๘ เป็นผลมาจากการจัดเก็บรายได้ของหน่วยจัดเก็บ ได้แก่ กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร โดยจัดเก็บรายได้ลดลงจากปีก่อน แต่การนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากมีการนำส่งรายได้บางส่วนเหลือมปีมาจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
- รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น จำนวน ๓,๕๐๒,๘๑๙.๗๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๘๑,๕๘๕.๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙๔ ประกอบด้วยรายจ่ายจากเงินงบประมาณของหน่วยงาน ค่าใช้จ่ายตามมาตรการของรัฐ ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ และค่าใช้จ่ายอื่น

ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลการดำเนินงานทางการเงินของรัฐบาล

- ด้านรายได้ รัฐบาลควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับมาตรการด้านการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล โดยกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ เพื่อให้มีการจัดหาแหล่งรายได้ใหม่ ขยายฐานภาษีให้ครอบคลุม โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ราชพัสดุและการจัดเก็บรายได้จากที่ราชพัสดุ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของวิสาหกิจให้สามารถนำส่งส่วนแบ่งกำไรและเงินปันผลให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้รัฐบาลมีรายได้ที่สามารถตอบสนองความต้องการใช้จ่ายตามยุทธศาสตร์ของประเทศ
- ด้านค่าใช้จ่าย รัฐบาลควรเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณ จะต้องควบคุมรายจ่ายของรัฐบาลที่เป็นรายจ่ายประจำ โดยเฉพาะรายจ่ายด้านบุคลากร ภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท และภารกิจ เพื่อเพิ่มสัดส่วนรายจ่ายลงทุนต่อวงเงินงบประมาณรายจ่าย การจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงความจำเป็น เร่งด่วน คุ่มค่า ศักยภาพของหน่วยงาน ความพร้อมในการดำเนินงานและขีดความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เน้นการให้ภาคส่วนอื่น ๆ อาทิ ภาคประชาชน ภาคเอกชน สามารถเข้ามาแบ่งเบาภาระในการแก้ไขและตอบสนองความต้องการของพื้นที่ และเน้นการพัฒนาระบบฐานข้อมูลภาครัฐและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานภาครัฐ

ตารางที่ ๑
ตารางแสดงสัดส่วนแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

(หน่วย : ล้านบาท)

	๒๕๖๓		๒๕๖๒		เพิ่ม (ลด)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้						
รายได้แผ่นดินจากหน่วยงาน (หักถอนคืนรายได้)	๒,๑๙๐,๘๕๗.๐๔	๘๕.๔๓	๒,๓๗๐,๒๖๘.๖๐	๘๘.๕๗	(๑๗๙,๔๑๑.๕๖)	(๗.๕๗)
เงินนำส่งกำไรและเงินปันผลของแผ่นดิน	๑๘๘,๘๖๐.๗๔	๗.๓๗	๑๖๙,๑๕๙.๔๙	๖.๓๒	๑๙,๗๐๑.๒๕	๑๑.๖๕
รวมรายได้แผ่นดิน	๒,๓๗๙,๗๑๗.๗๘	๙๒.๘๐	๒,๕๓๙,๔๒๘.๐๙	๙๔.๘๙	(๑๕๙,๗๑๐.๓๑)	(๖.๒๙)
รายได้อื่น	๑๘๔,๖๓๔.๘๗	๗.๒๐	๑๓๖,๗๙๘.๒๘	๕.๑๑	๔๗,๘๓๖.๕๙	๓๕.๐๐
รวมรายได้	๒,๕๖๔,๓๕๒.๖๕	๑๐๐.๐๐	๒,๖๗๖,๒๒๖.๓๗	๑๐๐.๐๐	(๑๑๑,๘๗๓.๗๒)	(๔.๑๘)
ค่าใช้จ่าย						
รายจ่ายจากเงินงบประมาณจากหน่วยงาน	๓,๐๖๐,๓๐๗.๔๓	๑๑๙.๓๔	๒,๙๗๓,๙๐๓.๒๐	๑๑๑.๑๒	๘๖,๔๐๔.๒๓	๒.๙๑
ค่าใช้จ่ายตามมาตรการของรัฐ	๒๕,๐๐๐.๐๐	๐.๙๘	๐.๐๐	-	๒๕,๐๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ						
- เพื่อการพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ	๒,๙๐๑.๖๐	๐.๑๑	๓,๙๗๓.๑๘	๐.๑๕	(๑,๐๗๑.๕๘)	(๒๖.๙๗)
- เพื่อแก้ปัญหา COVID 19	๓๓๙,๐๗๒.๑๓	๑๓.๒๒	๐.๐๐	-	๓๓๙,๐๗๒.๑๓	๑๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่ายอื่น	๗๕,๕๓๘.๕๗	๒.๙๕	๔๓,๓๕๗.๓๗	๑.๖๒	๓๒,๑๘๑.๒๐	๗๔.๒๒
รวมค่าใช้จ่าย	๓,๕๑๒,๘๑๗.๑๓	๑๓๖.๖๐	๓,๐๒๑,๒๓๓.๗๕	๑๑๒.๘๙	๔๘๑,๕๘๓.๓๘	๑๕.๗๑
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(๙๓๘,๔๖๔.๐๘)	(๓๖.๖๐)	(๓๔๕,๐๐๗.๓๘)	(๑๒.๘๙)	(๕๙๓,๔๕๖.๗๐)	๑๑๗.๐๐

การวิเคราะห์ด้านรายได้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลมีรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒,๕๖๔,๓๕๒.๖๕ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๖๗๖,๒๒๖.๓๗ ล้านบาท รัฐบาลมีรายได้รวมทั้งสิ้นลดลง จำนวน ๑๑๑,๘๗๓.๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๘ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ รายได้แผ่นดิน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๘๐ ของรายได้รวม และรายได้อื่น คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๐ ของรายได้รวม ข้อมูลประกอบจากตารางที่ ๑ และเมื่อนำรายการรวมรายได้แผ่นดิน จำนวน ๒,๓๗๙,๗๑๗.๗๘ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๕๓๙,๔๒๘.๐๙ ล้านบาท มีการเปลี่ยนแปลงลดลง คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๙ เป็นผลการจัดเก็บรายได้ภาษีที่ลดลงจากปีก่อน และรายการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ข้อมูลประกอบจากตารางที่ ๒

ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีที่ลดลงจากปีก่อนตามลำดับ

- ภาษีสินค้าเข้า - ออก จำนวน ๘๙,๘๗๒.๓๑ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๐๓,๙๗๗.๑๘ ล้านบาท มีการเปลี่ยนแปลงลดลง จำนวน ๑๔,๑๐๔.๘๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๗ เนื่องจากการจัดเก็บและนำส่งรายได้ของกรมศุลกากร จัดเก็บรายได้ต่ำกว่าปีก่อน โดยได้รับผลกระทบจากการหดตัวของมูลค่าการนำเข้า และมูลค่าการนำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐและในรูปเงินบาทของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ ๑๓.๐๐ และร้อยละ ๑๕.๔๐ ตามลำดับ โดยสินค้าที่จัดเก็บอากรขาเข้าได้สูงสุด ๕ อันดับ ได้แก่ (๑) ยานบกและส่วนประกอบ (๒) เครื่องจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์ (๓) เครื่องจักรและเครื่องใช้กล (๔) ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม และ (๕) พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก

- ภาษีทางตรง จำนวน ๑,๐๑๗,๑๕๙.๘๒ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๑๒๙,๐๙๑.๕๙ ล้านบาท มีการเปลี่ยนแปลงลดลง จำนวน ๑๑๑,๙๓๑.๗๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๙๑ เนื่องจากการจัดเก็บและนำส่งรายได้ของกรมสรรพากร ต่ำกว่าปีก่อน รายการสำคัญ ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล จัดเก็บได้ต่ำกว่าปีก่อน เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่หดตัวจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID 19) ส่งผลให้ภาษีเงินได้นิติบุคคลจากประมาณการกำไรสุทธิในช่วงครึ่งปีแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ภ.ง.ด. ๕๑) หดตัว ประกอบกับมีการลดอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด. ๕๓) จากอัตราร้อยละ ๓.๐๐ เหลือร้อยละ ๑.๕๐ ตั้งแต่เดือน เมษายน - กันยายน ๒๕๖๓ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จัดเก็บได้ต่ำกว่าปีก่อน เนื่องจากภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย จากเงินเดือน (ภ.ง.ด. ๑) ขยายตัวต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ เนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID 19) ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมสามารถจัดเก็บได้ ต่ำกว่าปีก่อน เนื่องจากในปีก่อนมีการชำระภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเป็นกรณีพิเศษ

- ภาษีการขายเฉพาะ จำนวน ๕๘๒,๓๑๙.๔๔ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖๒๘,๗๐๗.๔๗ ล้านบาท มีการเปลี่ยนแปลงลดลง จำนวน ๔๖,๓๘๘.๐๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๘ เนื่องจากการจัดเก็บและนำส่งรายได้ของกรมสรรพสามิต โดยจัดเก็บรายได้ต่ำกว่าปีก่อน โดยเฉพาะการจัดเก็บ ภาษีโมกษภัณฑ์ภายใน รายการที่สำคัญ ได้แก่ ภาษีสรรพสามิตรถยนต์จัดเก็บได้ต่ำกว่าปีก่อน เนื่องจากปริมาณ รถยนต์ที่ชำระภาษีขยายตัวต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ ซึ่งเป็นผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจเนื่องจากการระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID 19) ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน จัดเก็บได้ต่ำกว่าปีก่อน เนื่องจากการเปลี่ยนวิธีการชำระภาษีน้ำมัน จากภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดจากเดือนที่นำสินค้าออกจาก โรงอุตสาหกรรมหรือคลังสินค้าทัณฑ์บน เป็นภายใน ๑๐ วันนับถัดจากวันที่นำสินค้าออกจากโรงอุตสาหกรรม หรือคลังสินค้าทัณฑ์บน ภาษียาสูบ จัดเก็บได้ต่ำกว่าปีก่อน เนื่องจากปริมาณยาสูบที่ชำระภาษีขยายตัวต่ำกว่า ที่ประมาณการไว้ ซึ่งเป็นผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจเนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID 19)

รายการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ข้อมูลประกอบจากตารางที่ ๒

รัฐพาณิชย์ จำนวน ๑๘๘,๘๖๐.๘๕ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๖๙,๑๖๒.๖๓ ล้านบาท มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ๑๙,๖๙๘.๒๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๔ เนื่องจากการนำส่งรายได้บางส่วนหล่อมมาจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยรัฐวิสาหกิจที่นำส่งรายได้สูงกว่าปีก่อน ดังนี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล การท่าเรือแห่งประเทศไทย และธนาคารออมสิน

ตารางที่ ๒
ตารางแสดงรายละเอียดการจัดเก็บรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

(หน่วย : ล้านบาท)

	๒๕๖๓	๒๕๖๒	เพิ่ม (ลด)	
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้แผ่นดิน				
ภาษีทางตรง	๑,๐๑๗,๑๕๙.๘๒	๑,๑๒๙,๐๙๑.๕๙	(๑๑๑,๙๓๑.๗๗)	(๙.๙๑)
ภาษีการขายทั่วไป	๗๙๕,๘๓๘.๙๙	๘๕๓,๕๒๕.๒๕	(๕๗,๖๘๖.๒๖)	(๖.๗๖)
ภาษีการขายเฉพาะ	๕๘๒,๓๑๙.๔๔	๖๒๘,๗๐๗.๔๗	(๔๖,๓๘๘.๐๓)	(๗.๓๘)
ภาษีสินค้าเข้า - ออก	๘๘,๘๗๒.๓๑	๑๐๓,๙๗๗.๑๘	(๑๕,๑๐๔.๘๗)	(๑๓.๕๗)
ภาษีลักษณะการอนุญาต	๕๖,๒๐๑.๘๙	๔๙,๖๒๗.๐๒	๖,๕๗๔.๘๗	๑๓.๒๕
การขายสิ่งของและบริการ	๔๕,๙๑๑.๔๔	๒๒,๗๓๓.๗๕	๒๓,๑๗๗.๖๙	๑๐๑.๙๕
รัฐพาณิชย์	๑๘๘,๘๖๐.๘๕	๑๖๙,๑๖๒.๖๓	๑๙,๖๙๘.๒๒	๑๑.๖๔
รายได้อื่น	๖๓,๖๑๐.๕๙	๕๗,๗๓๙.๖๔	๕,๘๗๐.๙๕	๑๐.๑๗
รวมรายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	๒,๘๓๙,๗๗๕.๓๓	๓,๐๑๔,๕๖๔.๕๓	(๑๗๔,๗๘๙.๒๐)	(๕.๘๐)
หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	(๔๖๐,๐๕๗.๕๕)	(๔๗๕,๑๓๖.๔๔)	๑๕,๐๗๘.๘๙	(๓.๑๗)
รวมรายได้แผ่นดินทั้งสิ้น	๒,๓๗๙,๗๑๗.๗๘	๒,๕๓๙,๔๒๘.๐๙	(๑๕๙,๗๑๐.๓๑)	(๖.๒๙)

การวิเคราะห์ด้านรายจ่าย

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น จำนวน ๓,๕๐๒,๘๑๙.๗๓ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓,๐๒๑,๒๓๓.๗๕ ล้านบาท ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นเพิ่มขึ้น จำนวน ๔๘๑,๕๘๕.๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙๔ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายจากเงินงบประมาณ จากหน่วยงาน จำนวน ๓,๐๖๐,๓๐๗.๔๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑๙.๓๔ ของรายได้รวม เทียบกับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๙๗๓,๙๐๓.๒๐ ล้านบาท มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๑ ข้อมูลประกอบจากตารางที่ ๑ และเมื่อนำรายการรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน จำนวน ๒,๖๗๐,๖๗๔.๘๑ ล้านบาท เทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๕๕๒,๕๓๙.๙๗ ล้านบาท มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๓ ข้อมูลประกอบจากตารางที่ ๓

รวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย งบบุคลากร คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๔ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน งบดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๗ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน งบลงทุน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๕ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน งบอุดหนุน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๒ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน งบรายจ่ายอื่น คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๗ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน และงบกลาง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๕ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน

รวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย งบบุคลากร คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๕ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน งบดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๒ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน งบลงทุน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๘ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน งบอุดหนุน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๘ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเงินส่งคืน

งบรายจ่ายอื่น คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๑ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน และงบกลาง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๖ ของรวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน

เมื่อเปรียบเทียบร้อยละงบบุคลากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๔ เทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๕ มีการเปลี่ยนแปลงลดลง ซึ่งเป็นไปตามการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐที่เหมาะสมกับบทบาท และภารกิจ

ตารางที่ ๓

ตารางแสดงรายละเอียดด้านรายจ่ายจากเงินงบประมาณจากหน่วยงาน

	(หน่วย : ล้านบาท)					
	๒๕๖๓		๒๕๖๒		เพิ่ม (ลด)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
๑. รายจ่ายจากเงินงบประมาณปีปัจจุบัน						
รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน						
งบบุคลากร	๖๑๘,๐๙๑.๔๒	๒๓.๑๔	๖๑๖,๔๙๐.๔๑	๒๔.๑๕	๑,๖๐๑.๐๑	๐.๒๖
งบดำเนินงาน	๑๓๘,๑๓๑.๖๗	๕.๑๗	๑๕๓,๕๔๙.๙๔	๖.๐๒	(๑๕,๔๑๘.๒๗)	(๑๐.๐๔)
งบลงทุน	๒๔๙,๕๗๓.๘๗	๙.๓๕	๒๘๒,๘๖๒.๐๘	๑๑.๐๘	(๓๓,๒๘๘.๒๑)	(๑๑.๗๗)
งบอุดหนุน	๖๘๑,๕๕๑.๓๒	๒๕.๕๒	๕๙๔,๓๔๔.๕๗	๒๓.๒๘	๘๗,๒๐๖.๗๕	๑๔.๖๗
งบรายจ่ายอื่น	๔๒๙,๑๗๗.๖๒	๑๖.๐๗	๔๕๔,๕๕๖.๕๑	๑๗.๘๑	(๒๕,๓๗๘.๘๙)	(๕.๕๘)
งบกลาง	๕๕๔,๑๔๘.๙๑	๒๐.๗๕	๔๕๐,๗๔๖.๔๖	๑๗.๖๖	๑๐๓,๔๐๒.๔๕	๒๒.๙๔
รวมรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน	๒,๖๗๐,๖๗๔.๘๑	๑๐๐.๐๐	๒,๕๕๒,๕๓๙.๙๗	๑๐๐.๐๐	๑๑๘,๑๓๔.๘๔	๔.๖๓
ดอกเบี้ยจ่ายในประเทศและต่างประเทศ	๑๕๒,๓๔๖.๕๔		๑๕๐,๖๐๓.๙๐		๑,๗๔๒.๖๔	๑.๑๖
ค่าธรรมเนียมเงินกู้	๔๘๓.๙๓		๔๓๔.๖๙		๔๙.๒๔	๑๑.๓๓
รวมรายจ่ายจากเงินงบประมาณปีปัจจุบัน	๒,๘๒๓,๕๐๕.๒๘		๒,๗๐๓,๕๗๘.๕๖		๑๑๙,๙๒๖.๗๒	๔.๔๔
๒. รายจ่ายจากเงินงบประมาณปีก่อน						
รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน	๒๓๖,๘๐๒.๑๕		๒๗๐,๒๗๗.๐๗		(๓๓,๔๗๔.๙๒)	(๑๒.๓๙)
ดอกเบี้ยจ่ายในประเทศและต่างประเทศ	-		๔๗.๕๗		(๔๗.๕๗)	(๑๐๐.๐๐)
รวมรายจ่ายจากเงินงบประมาณปีก่อน	๒๓๖,๘๐๒.๑๕		๒๗๐,๓๒๔.๖๔		(๓๓,๕๒๒.๔๙)	(๑๒.๔๐)
รวมรายจ่ายจากเงินงบประมาณ	๓,๐๖๐,๓๐๗.๔๓		๒,๙๗๓,๙๐๓.๒๐		๘๖,๔๐๔.๒๓	๒.๙๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 เลขที่รับ... ๗๙๕๒/๖๕๙๔
 วันที่... ๒๔ เม.ย. ๖๕
 เวลา... ๑๔.๕๖ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๖๕๔๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานในเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๔ รับทราบรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้เสนอรัฐสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดนำรายงานในเรื่องนี้เสนอสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบด้วยแล้ว และขอให้กระทรวงการคลังส่งรายงานในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวิลาส)
 เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานระเบียบวาระ
 รับที่ ๒๐๕ / ๒๕๖๔
 วันที่ ๒๔ เม.ย. ๖๕ เวลา ๐๙.๐๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
 รับที่ ๑๗๗ / ๒๕๖๕
 วันที่ ๒๗ เม.ย. ๖๕ เวลา ๑๕.๕๗ น.
 ส่งกลุ่มงาน... พรม.๗ ดำเนินการ

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๔ (อรปท)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/งานกนธอรปท/ส.ส่งสภา/Ch948)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : dcab@soc.go.th

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒
 รับที่ ๒๒ / ๒๕๖๕
 วันที่ ๒๗ เม.ย. ๖๕ เวลา ๑๕.๕๐